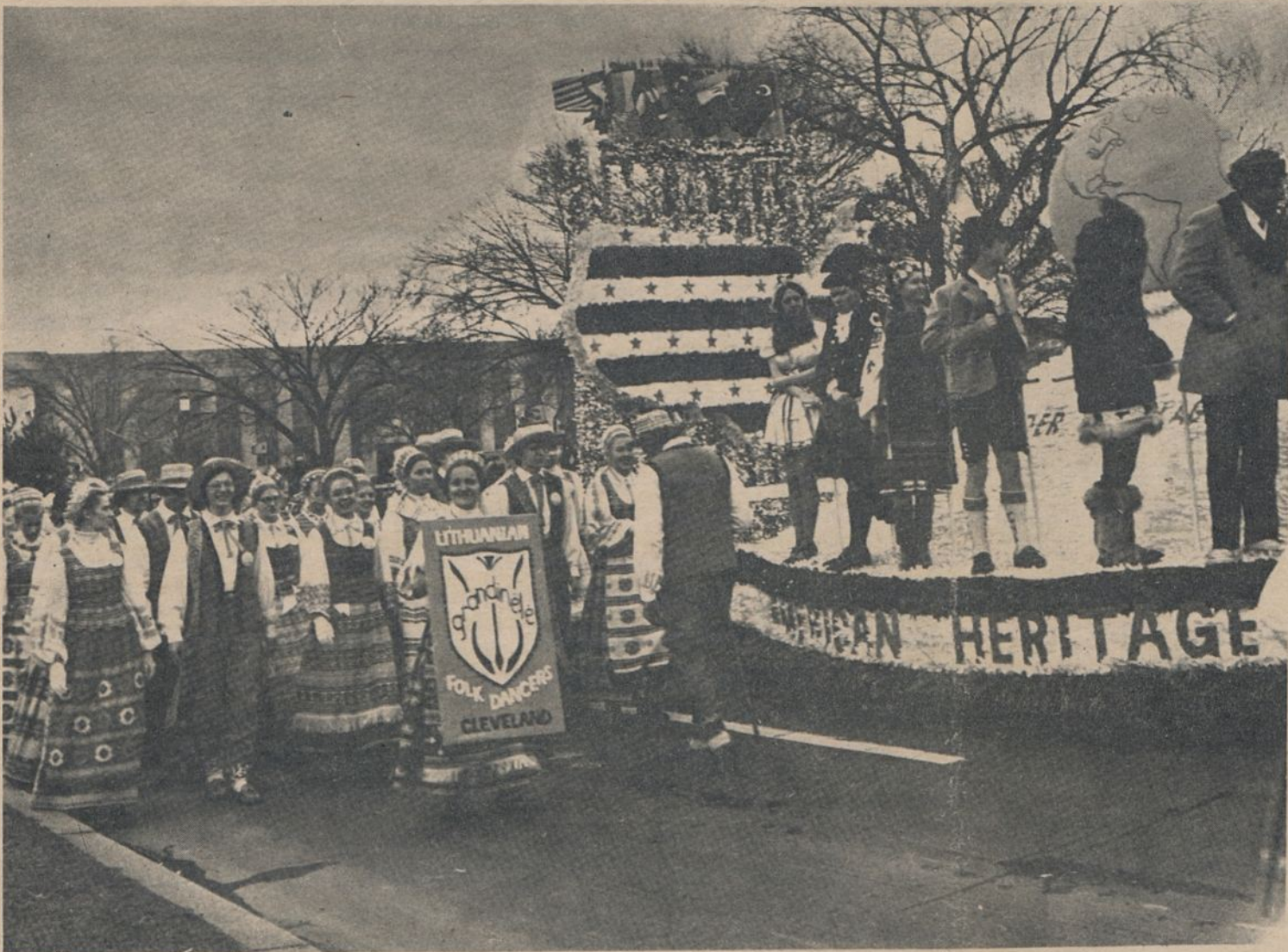

Grandinėlė žygiuoja parade. Prieky plakatą neša R. Butkutė.

J. Carlos nuotrauka

GRANDINĖLĖ PREZIDENTO NIXONO INAUGURACIJOS PARADE

INGRIDA BUBLIENĖ

Grandinėlės nariams be abejo kada nors teko stebėti Amerikos prezidento inauguraciją televizijoje ir ne vienas gal pasvajodavo tokio spalvingo šventės dalyvauti.

Šį kartą, Clevelando burmistro Ralph Perk kvietimu, ši svajonė tapo realybe. Šiam kvietimui dalyvauti prez. inauguracijoje Grandinėlė rekomendavo tautybių sąjūdžio veikėjai R. Kudukis ir J. Stempušis. Į rekomendaciją miesto burmistras labai palankiai atsiliepė ir Grandinėlei leido vežtis didžiausią kontingentą žmonių iš visų kitų dalyvaujančių grupių.

Visai Clevelando delegacijai nuvežti į Washingtoną buvo skirtas specialus traukinys, Chessie System, su visais patogumais ir maitinimu. Kartu su Grandinėle ir jų vadovais A. ir L. Sagiais bei fotografu J. Garla, važiuoja ir oficialūs miesto atstovai, tautybių reikalams miesto koordina-

torius Vaclav Hivnar, policijos depart. vyr. šefas Gerald J. Rademaker, susisiekimo komisierius Henry E. Doberatyn, dvi miesto gailėstingos seserys, 12 Clevelando policijos departamento raitelių, ukrainiečių grupė, Čekų Sokol 4 poros, vokiečių grupė, šv. Elenos ir šv. Benediktino mokyklų vienračių grupės ir traukinio vyriausias tvarkdarys (palydovas) Michael Russo.

Sausio 19 pavakare visi rinkosi W. 3 ir Quigley gatvėje miesto žemumoj, kur laukė specialus traukinys į Washingtoną.

Pilni entuziazmo, ir svajodami apie rytojaus iškilmes lipome į traukinį. Girdėjosi įvairios pastabos. Vieni sakė jog pirmą kartą važiuoja traukiniu, kiti šį malonumą turi dabar progos pakartoti po dvidešimties metų ir t.t. Lauke matėsi mus filmuoją televizi-

jos aparatai ir besikalbantys būrys didžiųjų Clevelando laikraščių korespondentų. Dėka jų ir mūsų trys šokėjos: K. Liutkutė, E. Giedraitytė ir V. Lenkauskaitė patenka į Cleveland Press puslapius. Taip netrukus ir traukinys pradeda judėti. Dar trumpas rankų pamojimas ir vienas kitas šypsnis likusiems perone, traukinys dingsta tamsoje.

Klegesys ir jauki nuotaila lydi keliaujančius. Ne užilgo kviečiami vakarieniauti į valgomąjį vagoną. Čia kiekviena grupė su savo vadovais valgo atskirai. Sočiai ir skaniai pavalgome, patarnavimas malonus ir greitas. Sugrįžę į savo vagoną keliaujame vėl klegesy, įspūdių bei įvairių pasnėkesių maišaty, nes niekas miego dar nenori. Ir kas gi galvos apie miegą, juk reikia ir didelei šventei bei paradiui pasiruošti. Todėl ir girdisi visokiausių

garsų, vienur dūda pučia, kitur klareneta kvykia, o mūsų vadovas šokėjus išrikiavęs tarp sėdynių praktikuoja įvairius eisenos judesius. Ir nenuostabu, jog praeinantis traukinio konduktorius pareiškė, jog jis jau būsiąs pusę parado matęs.

Tačiau su naktim ilgai nekovosi, miegas vis dėlto įveikė ir pilnus jaunatvės bei energijos šokėjus, kurie neužilgo pasinėrė sapnų karalystėn. Tik, rodos, vos užmerkė akis ir mus jau žadina pusryčiams. Pavalgę jau sužinojome, kad esame Washingtone. Oras buvo ne labai šiltas, todėl reikėjo kaip galint šilčiau apsirengti. Mūsų šokėjos turėjo net

(Nukelta į 2 psl.)

MIRĖ PREZIDENTAS LYNDON B. JOHNSON

Vieno mėnesio laikotarpį Amerika neteko dviejų savo buvusių prezidentų. Sausio 22 d., dar kraštui tebegeidint Trumano, mirė 36-tasis JAV prezidentas Lyndon B. Johnson, 64 metų amžiaus nuo širdies smūgio.

KARAS BAIGTAS

Prezidentas Nixonas praeitą antradienį, sausio 23 d., per televiziją pranešė, kad Paryžiaus derybose su Šiaurės Vietnamu susitarta dėl paliaubų -ir ši šeštadienį, sausio 27 d. karas Vietname baigiamas.

Tą dieną bus pasirašyta sutartis ir visi amerikiečiai belaisviai 60 dienų laikotarpį bus paleisti. Per tą patį laikotarpį iš Pietų Vietnamo bus atšaukti visi amerikiečių kariai.

Prezidentas sakė, kad šiam susitarimui pritaria ir Pietų Vietnamo prezidentas.

Nuo 1961 m. iki šiai dienai amerikiečiai Vietnam

DABAR TIKRAI ESU LAISVAS...

Sako iš ok. Lietuvos pabėgęs
jūrininkas Vytautas Gadliauskas

EMILIJA ČEKIENĖ

Vytautas Gadliauskas, lietuvis jūrininkas, radijo telegrafistas, pirmą kartą savo gyvenime pasijuto laisvas, kai sausio 19 d. išlipo į Amerikos žemę ir, kai didžiausiam jo nustebimui bei džiaugsmui New Yorko uoste lietuviškai prkalbino Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis ir kartu su juo atvykę VLIKO ir LB atstovai ir BALFo reikalų vedėjas dail. Juozas Bagdonas.

Vytautas neturi JAV-se giminių nei pažįstamų todėl pirmaisiais jo žingsniais Amerikoje teko pradėti rūpintis BALFui. Iš uosto 9 val. vak. atvyko pas dr. Vaclovą ir Emiliją Čekus ir atsėdęs prabilo: "Tik šią minutę aš pasijutau, jog dabar tikrai esu laisvas". Jo akyse blizgėjo džiaugsmo ašaros, nes iki šiol tikėjo esąs laisvas, bet nežinojo, kas jo laukia svetimam nežinomam krašte, kur nei vieno artimo žmogaus neturi, kalbos nemoka, o stailga iš laivo išlipęs buvo prkalbintas lietuviškai.

Sekančią dieną įvyko lietuvių spaudos ir radijo konferencija BALFo centro patalpose dalyvaujant Lietuvos generaliniam konsuliui A. Simučui, VLIKO pirminkui dr. K. Valiūnui, LB New Yorko Apyg. pirm. A. Vakseliui ir kitų organizacijų atstovams.

Dail. J. Bagdonas, BALF reikalų vedėjas įteikė 100 dol. paramą Vytauto Gadliausko gyvenimo pradžiai. Gen. konsulas pristatė Vytautą ir trumpai apibūdino jo odisėjos kelią į laisvę, kuris prasidėjo taip:

Vytautas GADLIAUSKAS, g. 1938 m. Raseinių apskr., jūrininkas-radijo telegrafistas, nevedęs.

1972 m. rugp. 10 d. žvejų laivas "Višera" iš Juodosios Jūros uosto Kerč, kuriame laivas buvo taisomas, išplaukė į Odesą baigiamiesiems pataisymams. Vietoje Odesos laivas plaukė Bosforo kryptimi. Apie planą pabėgti žinojo tik kapito-

nas, jo padėjėjas ir dar vienas jūrininkas.

Išplaukus į Turkijos teritorinius vandenis kapitonas kiekvienam įgulos nariui, kurių su kapitonu buvo aštuoni, pranešė, kad jis yra nutaręs pabėgti į Vakarus. Įgulos nariai yra laisvi prie to prisidėti ar ne.

Perplaukę Marmaros jūrą ir Dardanėlius plaukė tiesiai Graikijos kryptimi.

Rugpjūčio 14 d. "Višera" įplaukė į netoli Atėnų esantį Graikijos uostą Piraeus. Čia kapitonas su visa įgula paprašė politinio priglobsčio, kuris jiems buvo suteiktas ir jie pareiškė norą vykti į Ameriką.

1973 m. sausio 8 d. Vytautas Gadliauskas su keliais šešiais "Višera" įgulos nariais italų laivu CRISTOPORO COLOMBO išplaukė į New Yorką, kurį pasiekė sausio 19 d.

Konsulas Vytautui įteikė lietuvišką pasą.

Toliau pasakojo ir į klausimus atsakinėjo pats Vytautas.

— Ar ilgai savyje puoselėjai laisvės siekimo idėją?

— Buvau jūreivis ir savo darbą mėgau, esu išdirbęs 12 metų. Jūrininkystės ir radijo operatorių mokyklą baigiau Rusijoje, į kurią priimdavo tik su patyrimu radijo technikos srityje ir mokytis joje reikėjo tris metus. Lietuvoje tokios mokyklos nėra. Yra tik pagrindinė jūreivių mokykla Klaipėdoje. Bet plaukioti aš turėjau teisę tik su viza, kuri visai neleidžia išlipti į kraną.

Aš domėjausi užsienio gyvenimu dar Lietuvoje tarp eilučių išskaitydamas sovietinėje spaudoje. Apie Ameriką daugiausia rašė A. Laurinčiukas visai tą kraštą šmeiždamas, bet niekas jam netiki, nes kas sovietų spaudoje peikiama, tai reiškia, kad ten yra priešingai, negu sovietų sąjungoje. Laurinčiuko Amerika turėtų daugiau neįsileisti.

Bėgti į laisvę iš anksto nesvajojau. Bet, kai laivo kapitonas pranešė, kad jau esame laisvuose vandenyse ir liepė apsispręsti, aš nedvejodamas sutikau rizikuoti gyvybe, nes žinojau apie Brazilskų ir Simo Kudirkos tragiškų žygių galą.

(Bus daugiau)

Grandinėle praeina pro prezidento tribūną.

J. Carlos nuotrauka

Vliko pirm. dr. K. Valiūno rezidencijoje su Vytautu Gadliausku. Iš kairės: A. Vakselis, E. Valiūnienė, V. Gadliauskas, E. Čekienė, gen. konsulas A. Simutis ir Vliko pirm. dr. K. Valiūnas.

Clevelando miesto meras Ralph Perk kalbasi Washingtono stoty su Grandinėlės šokėjom Klitoryte ir Aukštuolyte.
J. Carlos nuotrauka

GRANDINĖLĖ PREZIDENTO NIXONO INAUGURACIJOS PARADE

(Atkelta iš 1 psl.)

po du megstukus po savo tautiniais rūbais pasivilkti.

Išlipę Washingtono centrinėje stoty mūsų jau laukė Clevelando miesto burmistras Ralph Perk ir Clevelando viešųjų įmonių direktorius R. Kudukis su ponija. Burmistras pasisveikinęs su vadovais pareiškė, kad Grandinėlė tai geriausia ir iškiliausia grupė jo mieste ir palinkėjo geros sėkmės parade. Tuoj sėdome į autobusus, kurie mus nuvezė į Air Force bazę, kur visi rinkosi prieš parada. Iki čia viską labai tiksliai ir tvarkingai tvarkė tautybių specialus patarėjas Clevelande Vaclav Hivnar. Bazėje jau buvome kariuomenės žinioje, kuri ir davė mums pasakutinius nurodymus prieš parada. Ten ir vyko paskutiniai pasiruošimai prieš didįjį parada. Iš čia visos grupės buvo išvežiamos į jiems skirtas parade vietas. Vaziuojant pro mūsų akis pralėkė gražieji Washingtono rūmai, Washingtono paminklas, Linkolno paminklas bei kiti. Taip pat buvo galima pastebėti Washingtono dailininko mirusio pref. H. Trumano, nes visur vėliavos buvo nuleistos pusiau stiebo.

Autobusas sustojo didžiajam parke Kapitolio užpalkalyje. Čia laukė įvairios grupės ir daugybė dekoratyvinių platformų, kurios viena už kitą buvo gražesnės ir įspūdingesnės. Grandinėlė buvo paskirta žygiuoti dešinėje pusėje prie American Heritage platformos. O vėjas ir šaltas oras mums parado pradžią atrodė, kad nutęs į begalybę. Tačiau šokių oras nepaveikė, jie jaunatviška savo dvasia dainavo ir net pievoje sušoka ir šokį. Grupių skaičius vis daugėja iš tolimiausių Amerikos kampų. Jaunimas susipažįsta su kitais užmegsdami šiltus santykius ir taip nepajuntam kai mus jau šaukia stoti į vietą paradiui. Paradas vyko plačioje Pennsylvania gatvėje. Paradas buvo kompiuterių pagalba taip tiksliai sutvarkytas, jog visus nepaprastai stebino. Nors ir prieš šaltą vėją teko žygiuoti, tačiau visų širdyse degė pasididžiavimas būti dalyviais šio istorinio įvykio. Parada stebėjo tūkstančiai žmonių. Įvairiuose kampuose sekė televizijos bei spaudos fotografai. Parade dalyvaujantys galėjo jaustis saugūs,

nes jie buvo apsupti stiprių apsaugos žiedų. Grandinėlė žygiavo dainuodama lietuviškas dainas ir atliko vadovo L. Sagio specialiai pritaikytos šokio judesio žygiavimo formacijas. Šiam jie naudojo baltas nosinaites ir tautines juostas. Eisingoje dažnai susilaukėm plojimo iš žiūrovų bei fotografų dėmesį. Grupę pritaikė Rūtos Butkutės nesamas grupės simbolis su užrašu, "Grandinėlė, Lithuania dancers, Cleveland, Ohio".

Ilgai liks neužmirštas momentas kai praėjome pro prez. Nixono trjūną. Jis, jo šeima ir viceprez. S. Agnew su šeima su šypsena palydėjo praeinančią parada. Gal neveltui "The Times of London" korespondentas pareiškė, kad niekas negali surengti tokio įspūdingo ir puikaus parado kaip amerikiečiai.

Šia proga Grandinėlė tikrai atliko didelę misiją reprezentuodama lietuvius. Jų į parada įnešta dalis buvo plačiai po visą pasaulį matoma televizijoje. Prezidentas korespondentų užklaustas kaip jam patiko paradas išskirtinai paminėjo The American Heritage platformą, kurios prieglobstyje Grandinėlė žygiavo. Jis džiaugėsi, kad ši grupė žygiavo su pasididžiavimu ir nuotaika.

Prezidento inauguracijos kalbos pagrindinė mintis, kad mes stovime ant naujo taikos laikotarpio slenksčio

ir kad kiekvienas esame atsakingi patys už save, tesuteikia mums daugiau ryžto ir noro rūpintis savo tautos reikalais ir teitimi, nes nieks kitas mums laisvės neįskovos.

Autobusais vėl grąžinti į traukinį jautėmės po didelio žygio, kur šioj didelėj tautų mozaikoj ir mes turėjome savo skirtą dalį, gal pirmą kartą Amerikos istorijoje.

WATERBURY

PARENGIMAS VASARIO 16 D. GIMNAZIJOS NAUDAI

Šalia visuomeninio Nepriklausomybės šventės minėjimo, kuris paprastai sekė madienį. Danutė Venclauskaitė jau keliolika metų pačią vasario 16 dieną suruošia pobūvį Vasario 16 d. gimnazijai paremti ar Balfui palaikyti.

Vaišių maisto išlaidas D. Venclauskaitė padengia iš savo išteklų, tokiu būdu parengimo dalyvių įmokos eina labdarai.

Palaikydama savo motinos a. a. Stanislovo Venclauskienės labdarinių darbų atminimą, D. Venclauskaitė tokį pobūvį ruošia ir šiemet: vasario 16 d., penktadienį, 6:30 val. vak. lietuvių klube — 48 Green St., Waterbury, Conn., Vasario 16 d. gimnazijai paremti.

Visi lietuviai labai maloniai kviečiami dalyvauti.

SIBIRO TURTAI EUROPA IKI URALO AR ISSURI

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Jūratė Statkutė-de Rosales savo straipsniais išprovokavo norą nepasitenkinti vien šių dienų stovio nagrinėjimu, bet pažvelgti ir į tolimesnę ateitį. Iš fakto, kad JAV žaliavos mažėja, o Sovietija dar turi jų pakankamai, Jūratė pasidaro visai logišką išvadą, kad tą situaciją Maskva norės panaudoti savo naudai.

Kad JAV gana greitai pritrūks kuro energijos pasigaminimui yra jau ne ateities, bet dabarties grėsmė. Jau dabar šalčiams kiek paspaudus, kai kur buvo skundžiamasi kuro trūkumu. Amerikiečiai jo sunaudoja milžiniškus kiekius. Vienai šeimai tenka 46 svarai anglies, 9½ galionai naftos produktų, 7 galionai natūralių dujų ir 8 uncijos urano į dieną. Kaip tas kuras naudojamas be tikro reikalo pailiustruoja faktas, kad trečdalis visų natūralių dujų išeina vadinauom 'pilot light' — liepsnelėms išlaikyti, kurių vienišelis uždavins yra atpalaiduoti žmogų nuo degutų reikalingumo. Skaičiuojama, kad JAV dar turi savo naftos dešimčiai metų, dujų — 11 metų, urano — 13 metų, anglių — 500 metų.

Sovietų Sąjunga tuo atžvilgiu yra laimingesnė, bet tik iš pirmo žvilgsnio. Visų pirma, jos pragyvenimo lygiui, nors ir lėtai kylant, ir jai reikalingas didesnis žaliavų sunaudojimas savo pačios reikalam. Antra, didžiausias sovietų žaliavų aruodas yra Sibiras. Prie jų priėjimas yra toks sunkus, jį savikaina yra tokia aukšta, kad ne tik dabar, bet ir po 10 ar net 20 metų juos dar nebus įmanoma parduoti pasaulinėje rinkoje.

Viena yra visai aišku: pati Sovietų Sąjunga dar labai ilgai negalės jų išnaudoti savo pačios priemonėmis. Jai reikalinga kapitalistinių valstybių pramonės talka. Ji jos siekia jau seniai, tačiau, su gana silpnais rezultatais.

Tos talkos ieškojimas yra pagrįstas paties Lenino samprotavimu: "Kapitalizmas reikia papirkti siūlant jam didelį pelną. Jis turės viršpelnį, bet tegul vėliau jį neša... Mes tačiau augsime priemonės, kurios padės mums sustiprėti, pastatys mus ant kojų ir įgalins mus kapitalizmą nugalėti ūkiškai".

Tur būt ir be Lenino pa-

mokinimo sovietai būtų su galvoje ieškoti kapitalistų talkos. Juo labiau, kad į tolimesnę ateitį žiūrint, Sibiro ūkiškas išnaudojimas yra gyvybiniai reikalingas, jei ne kam kitam, tai bent eventualiam kiniečių pavojui atremti.

Už tat neatsitiktinai sovietai prisiminė Sibirą tuo metu, kai jų santykiai pasilijo su kiniečiais. "Sibiras — sakė tada Chruščiovas — yra šaldytuvų prikimštas turtų: anglies, geležies rūdos, aukso ir deimantų. Išlaikime jį tą šaldytuvą".

Tai lengviau pasakyti, kaip padaryti. Sibiras savo vardą yra gavęs iš totorių žodžių: "si" — miegoti ir "bir" — žemė. "Miegancioji žemė" tačiau nėra patraukli patiems rusams. Tiesa, ten galima daugiau uždirbti, tačiau iš kitos pusės ir

pragyvenimas kaštuoja žymiai daugiau ir jis labai vargingas. Pagal sovietų duomenis tik 28% namų Sibiro miestuose turi vandentį, 26% kanalizaciją, nors centrinis šildymas yra 31,9% namų.

Kaip patys sovietai yra mažai Sibire nuveikę, geriausiai parodo faktas, kad Sibiro pagrindinė jungtis su pačia Rusija ir dabar tebėra transibirinis geležinkelis caro laikais pastatytas ir palyginti mažai kuo pasikeitęs. Traukinių vidutinis greitis yra vis dar tas pats — 25 kilometrai į valandą. Pagal dabartinį progresą Sibirui išvystyti reikės šimto metų. Už tat, kaip minėjome, sovietams reikia talkos. Jie jos ieško pas amerikiečius, kanadiečius, prancūzus ir italus, japonus, o daugiausia pas vokiečius. Sausio 15 d. Der Spiegel net paskelbė apie tai savo 'cover story': "Sibirien Entwicklungsländ der Deutsche? (Sibiras — išvystymo žemė vokiečiams?).

(Bus daugiau)

KIAUŠINIS VIŠTĄ MOKO

V. Vokietijos didžioios partijos deda kiaušinius ir peri savo viščiukus. Socialdemokratų viščiukai yra JUSOS. Tai vokiško jų pavadinimo Jungsocialisten santrumpa. Šie viščiukai šiandien jau išaugo ir kelia aukštą galvas. Ypač poparlamento rinkimų laimėjimo, kada paaiškėjo, kad socialdemokratinis ir liberalinis jaunimas žymiai nulėmė rinkimų rezultatus. Dalis jų pateko į parlamentą, kur sudarė kairiausiąjį socialdemokratų sparną, maždaug apie 10-15 atstovų. Šis jaunimas gieda "naująją giesmę", labiau panašią į komunistų internacionalą. Konservatyvieji socialdemokratai su šiuo jaunimu turės daug rūpesčių.

Jau dabar jie Maskvos gerkle prabilo. Proga jiems šūkaloti sudarė kanclerio W. Brandt Naujųjų metų kalba per televiziją. Tiesa, šiemetinė Brandt kalba nepasižymėjo nei turiningumu, nei iškalbingumu. Atrodė, kad kancleris po rinkimų ne tik pavargęs, bet ir neatsiviras. Jis vyniojo žodžius į medvilnę. Porabalių frazių apie taiką, šalti žodžiai socialškai nuskrustaustiems, ir daugiau nieko. Bet JUSOS ne dėl to prabilo. Jie pasipiktino tuo, ko Brandt nekalbėjo. Jie apkaltino savo pirmininką, kad jis nepareiškė protesto dėl JAV Š. Vietnamo bombardavimo. Pažodžiui jie taip viešai bylojo: "Tuo metu, kada visame pasaulyje kilo pasipiktinimas dėl JAV brutalaus žmonių žudymo Vietnamu, V. Vokietijos vyriausybės šefas ir 1971 m. Nobelio taikos premijos laimėtojas ne vienu žodžiu nepasisakė dėl Nixono vyriausybės bombų teroro ir tuo pačiu pritarė Vietnamo tautos naikiniui. JUSOS pasisako prieš tai, kad V. Vokietijos vyriausybė tokia tyliu taktika darosi imperialistinių agresorių padėjėju".

Dėl šio JUSOS kaltinimo pats kancleris neatšilė. Tik jo partijos sferose kilo sąmyšis. Partijos viršūnės teisi-

na kanclerį, kad jis turėjęs rimto pagrindo tai nekalbėti. Juk jis nėra Švedijos premjeras Palme, kuris priklauso nuo komunistų malonės. Jis yra didžiulės valstybės, nors ir nevisškai savarakiškos, šefas. Jis negali erzinti tų, kurie jį palaiko ir gina.

Kiek JUSOS yra nuėję toli Maskvos link, mato mes ir iš jų reikalavimų. Jie viešai paskelbė tokius reikalavimus: 1. tarptautinės teisės požiūriu Š. Vietnamo pripažinimas, 2. stipri materialinė pagalba Š. Vietnamui atstatyti, 3. sustabdyti betkokios materialinės ir politinės paramos marionetinei P. Vietnamo vyriausybei, 4. sustabdyti deizų išlyginimo JAV, 5. provizorinės P. Vietnamo revoliucinės Informacijų Biuro įsteigimas ir 6. įvažiavimo susiaurinimo Š. Vietnamo ir revoliucijos atstovams panaikinimas. Kitaip tariant, visokeriopai parama komunistiniam Vietnamui ir visokeriopas kenkimas P. Vietnamui

JUSOS viešo pareiškimo pabaiga atidengia kortas: "JUSOS sustiprins visas ikišiol laikines pasitangas ir kvies jaunimą kovoti prieš JAV trečiojo pasaulio tautų ūkinį ir politinį išnaudojimą ir priepauidą". Tai aiški antiamerikinė JUSOS politika. Tai posūkis maskvinio komunizmo pusėn.

Kokias išvadas darys socialdemokratų vadai dėl JUSOS politinės krypties, paaiškės ateityje. Reikia manyti, kad vokiečių socialdemokratų vadai dar yra tiek valstybiškai sąmoningi, kad neleis savo jaunimui griauti laisvosios Vokietijos valstybės pagrindų. Tačiau yra baimės, kad dėl aklų noro valdžią savo rankose išlaikyti socialdemokratų viršūnės neišdrįs išjungti iš savo tarpo to jaunimo, kuris ne tik savo pėrkėslę vištą moko, bet ir ruošiasi ją atiduoti vištėplovui. Tai bus gera pamoka tiems, kurie nemato, kad komunizmas Vokietijoje veržiasi pro visas skyles. Alg. Tolvydis

Belaukiant parado, netoli Kapitoliaus, Grandinėlės nariai, kad sušilus, sukasi pievelėje...
J. Carlos nuotrauka

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAM PASRANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

BREŽNEVAS SUNIEKINO PABALTIEČIUS

Gruodžio 21 d. Kremluje, buvusiuose caro rūmuose, puošniose tų rūmų salėse, susirinko sovietinės imperijos carai. Buvo gausus sovietinių carų palydos sąskrydis. Sovietiniai carai negali kalbėti tuščioms patalpoms, todėl pusšimčio metų sovietinės valstybės jubiliejui paminėti ir Kremlui suvežė "TSKP centro komitetą", TSRS Aukščiausiąją tarybą, "RTFSR Aukščiausiąją tarybą". Buvo sukvieisti dar "partijos veteranai", "visuomenės atstovai", "Maskvos ir Pamaskvės darbo žmonės"... Dalyvavo dar kompartinės delegacijos iš šimto kraštų, kur kompartija rausiasi po laisvų valstybių egzistencijos pamatus ir tikisi įvesti "proletarinę diktatūrą". Tai buvo, šiuo atveju, pasaulinis komunistinių kvieslingų sąskrydis...

Ši pasaulinės kompartinės rijos manifestacija turėjo platų propagandašiuojo uždavinį. Laisvam pasauliui reikia deklaruoti "socialistinės" santvarkos "laimėjimus". Reikia įrodyti "socialistinės" santvarkos pranašumus prieš "atsilikusią" laisvos iniciatyvos sistemą.

Visi pareiškimai, vietinių sovietinių ir užsieninių kompartinių, buvo paremti pasigyrimais ir pagyrimais: sovietinė ūkininkavimo sistema daro stebuklus! SSSR turtėja ne metais, bet valandomis! Dirbančiųjų gerbūvis didėja galvą svajinančiais nušimčiais!

Laimėjimų pagrindas ir šaltinis: marksizmo-leninizmo teorijų praktika. Iš Kremliaus, iš caro palikimo prabangos, nei vienas "delegatas" nematė, kad Leningrado, Odesos, Murskanskos, Rygos uostuose iškrauna laisvos iniciatyvos kraštuose užaugintus grūdus, netgi bulves, kurių žūt būt reikia sovietinei imperijai nuo bado gintis!

Šitokio fakto, kuris paneigia sovietinio ūkininkavimo "laimėjimus" akivaizdoje, vyriausias propagatorius ir melagis, Leonidas Brežnevas porino apie sovietinės pramonės padidėjimą 320 kartų (lyginu su 1922 metais!). Versdamasis pigiu agitaciniu metodu Brežnevas tvirtino, kad viskas sovietinėje valstybėje didėja milžiniškais tempais. Jis, tačiau, neminėjo, kad grūdų ir bulvių importas taip pat didėja pašėlusiais nušimčiais.

Palikdami šią, bolševikinei sistemai įprastą akiplėšišką gyrimąsi, matome, kad Brežnevas, neva iliustracijai, užkabino Rusijos okupuotas Pabaltijo valstybes. Brežnevas šitaip tauzijo:

"Akivaizdus pavyzdys — Pabaltijo respublikos: Lietuva, Latvija ir Estija. Kaip žinoma, prieš pat įstojimą į Sąjungą jų negalima buvo priskirti prie atsilikusios nacionalinių pakraščių.

Bet, stojusios į socializmo kelią, jos įgavo pačius sparčiausius Sąjungoje vystymosi tempus. Pramonės produkcijos apimtis palyginus su 1940 metais Latvijoje padidėjo 31, Estijoje — 32, Lietuvoje — 37 kartus. Pakilo jų žemės ūkis, suklestėjo kultūra, išsivadavusi iš provincializmo varžtų bei vegetavimo kapitalistinės Europos užkampyje. Toks stebėtinasis augimas įmanomas tik žengiant šių respublikų susivienijimo su kitomis Sąjungos respublikomis keliu".

Brežnevas nusako padėtį ir istoriją nuvalkiotais sovietinės propagandinės katarinkos melodijomis. Brežnevas nepaiso tikrų istorinių faktų. Pasaulis žino, kad Pabaltijo valstybės, nepaprastai suklestėjusios per savo valstybinio - suvereninio periodo palaimą, buvo įvairytos į SSSR būčiųj militarinės okupacijos priemonėmis. Brežnevas žino, kad 1940 metais Pabaltijo valstybės, lyginant jų ekonominį gerbūvį su išbadėjusia, nualinta, nuskurdinta Rusija, buvo rusų vadinašumas "mažoji Amerika". Brežnevas žino ir tai, kad laisvoje Pabaltijo valstybėje buvo respektuojamos civilinės asmens teisės, kas buvo žiauriai sutramdyta sovietinės okupacijos metais...

Skelbdamas savo postrin-gavimus, Brežnevas sąmoningai meluoja, ir savo naudai (buv. Stalino metodais) kraipo istoriją.

Ir dar daugiau. Brežnevas suniekina pabaltiečius, jų kultūrinį palikimą, jų istorinį bei kultūrinį savitumą. Brežnevui atrodo "provincializmu" instinktyvus ir kilnus pabaltiečių noras sunkiausioje geopolitinėje padėtyje, per šimtmečius išlikti ištikimais savo istorinei misijai, būti savistoviais, kurti savo kultūrą tautos suvereniai valdomoje teritorijoje. Paskleisdamas pasauliui tą barbarišką pabaltiečių kultūrinį vertybų suniekinimą, Brežnevas atvertė dar vieną pabaltiečių genocido ir martirologijos puslapį.

Vieton skaičiavęs, kiek su Pabaltijo geopolitine bei ekonominių resursų nesurištų įmonių (SSSR sukal-tas Trojos arklys) sovietai prikišo į Pabaltiją, Brežnevas galėtų prisiminti net tokią "mažą" faktelį, kad netgi pirmoji rusų spausdintoji knyga pasirodė... Vilniuje! Ar ir tas faktas rusui Brežnevui atrodo "provincializmu"?

Savo kalbą pasauliniame kompartijos forume Brežnevas parėmė begėdiškais melais, apkarstė ją barbariškais Pabaltijo tautų niekinimais ir galutinai įrodė imperialistinius rusiškųjų kėslus į pasaulio dominavimą.

KUR BAIGIASI KVAILYSTĖ IR KUR PRASIDEDA IŠDAVYSTĖ?

Paskaičius Viliaus Bražėno ir V. Meškauskio ginčą "Dirvos" sausio 12 d. nr-y, susidaro įspūdis, kad abu kai kur perdeda, tačiau V. Meškauskas per daug lengvai nusprendžia, kad V. Bražėnas operuoja "iš pirmo išlaužtais teigimais" ir jokių rimtų argumentų nepaduoda tiems teigimams sugriauti. Kodėl pamirštos istorijos apie Alger Hiss ir Dexter White, apie Rosenberg ir Fuchs, apie Burgess ir MacLean, ir apie eilę kitų sovietų agentų ir šnipų aukštose vietose Amerikoje ir Anglijoje? Naivu būtų manyti, kad dabar tokių nėra. FBI ir CIA budrumas tapo suparaližuotas dėl vadovybės pakeitimo. Be to, seniau komunistų agentai veikė slapta, o dabar nesudraudžiami viešai praktikuoja išdavystę. Tad susirūpinimui šiandien yra rimtas pagrindas.

Amerikiečių žurnalistas Richard J. Barnet neseniai taip parašė:

"Sovietų Sąjunga, pagal Nixono-Kissingerio analizę, nėra pirmoje eilėje suinteresuota skatinti pasaulinę komunistų konspiraciją ar vykdyti "netiesioginę agresiją", griauiant laisvo pasaulio tautas, bet yra užsiėmusi savo sienų saugumo problemomis, savo ekonomijos vystymu ir išlaikymu kontrolėje savo gyventojų... Ar šita Nixono vizija pasitvirtins?" (The Sunday Star, Washington, Oct. 8, 1972).

Lygiai tokios pat mintys buvo skelbiamos ir vykdomos F. D. Roosevelto laikais: duokime viską Staliniui ir nieko iš jo nereikalausime, sovietai susirūpinę tik savo saugumu... Taip buvo prarasta didelė Europos ir Azijos dalis. Dabar jau yra pavojus pačiai Amerikai. Tačiau to daug kas nenori matyti. Nesistebėkime tokiu sutapimu. Tai nėra tik atsitiktinumas. Priežastis yra labai paprasta: ir Roosevelt, ir Nixono pata-rėjai yra iš to paties molio, to paties Council on Foreign Relations augintiniai. Jų žurnale "Foreign Affairs" 1973 m. sausio nr-y (p. 380 tt.) randame raginimą, kad JAV entuziastiškai ir be jokio "nelemtos susilaikymo" (unfortunate reluctance) dalyvautų Europos Saugumo Konferencijoje (kurios taip nori sovietai, kad savo užgrobumus įtvirtintų), be to, NATOesą turėtų duoti geros valios pavyzdį, vienašališkai sumažindama savo ginkluotą pajėgą... Taip rašo gražią pavarde turįs New Yorko kongresmanas B. S. Rosenthal, kuris yra Atstovų rūmų Užsienių reikalų komisijos pirmininkas (Senate tokios komisijos pirmininku yra žinomas Fulbright). Ar galėtų dar ko nors daugiau norėti ir pats Brežnevas?

Tame pačiame žurnale (p. 285) kitas "genialus strategas" F. Ch. Ikle įtikinėja, kad amerikiečiai turį atsisakyti "mutual deterrence" politikos, neturį grąsinti sovietų atominiais ginklams ir patys nesiruošti nuo jų apsiginti. Vėl kitas straipsnis ten pat siūlo atiduoti Thailandą Kinijos ir šiaurės Vietnamo malonei, pasitraukiant amerikiečiams ("Untying Thailand", rašo M. Parker). Nebūtų pagrindo rūpintis, jei niekas nekreiptų dėmesio, ką rašo "Foreign Affairs" žurnalas ir "The Washington Post" (pravardžiuoja-

mas "The Washington Pravda"). Tačiau beveik kiekviena nesąmonė, kuri ten paskelbiama, netrukus pradedama ir vykdyti. Štai JAV Kongresas nedavė pinigų įruošti ABM gynybą Washingtonui apsaugoti nuo sovietinių raketų, kai Maskvai apsaugoti tokia gynyba jau įrengta ir pagalg SALTO sutartį amerikiečiai gali tokią gynybą įsirengti. Savanoriška kapituliacija? Koks tada belieka skirtumas tarp New Yorko Kissingerio draugų leidžiamo "Foreign Affairs" žurnalo ir Maskvoje sovietų angliškai (ir prancūziškai) leidžiamo žurnalo "International Affairs"? Iš esmės mikroskopinis. Tik New Yorko žurnalas moka rafinuotiau ir sukliausiai išsireikšti, jie moka pūsti miglas ir geriau apdumti akis. Tačiau yla išlenda iš maišo, kaip matome iš aukščiau pacituotų siūlymų.

Dabar apie prekybą su sovietais. dėl kurios daugelis amerikiečių biznierių kraustosi iš proto. Sovietai, aišku, labai norėtų daug ką pirkti iš JAV. Tačiau jie nieko neturi parduoti, kas dominėtų amerikiečius. Ir štai "gudrios galvos" rado išeitį. Sovietai Sibiro Arktikoj turį daug natūralių kuras prasiverstų. Tačiau pirma reikia nutiesi vamzdžius per tūkstančius kilometrų iki uosto, pastatyti specialius tanklaivius, kurie dujas paverstų į skystį ir tada galėtų atvežti į Ameriką. Ir visa tai padarysiam amerikiečiai savo lėšomis, nors tai kaštuotų apie keturis bilijonus dolerių (su federalinės valdžios garantija padengti nuostolius, jei jie susidarys). Tai būtų dar tik pusė bėdos. Kai JAV pramonė būtų pritaikinta prie dujų kuro, tai sovietai kiekvienu metu ir bet kuriuo pretekstu galėtų dujų tiekimą nutraukti ir suparaližuoti JAV pramonę. Sovietuose niekas tinkamai neveikia. Atvedė dujas vamzdžiais iš Ukrainos į Lietuvą ir štai deputatas J. Matulis viešai Maskvoje nusiskundė, kad tų dujų gauną vis apie 8% mažiau, negu numatyta ir dėl to labai kenčia Lietuvos pramonė. Dujų spaudimas Vilniuje dažnai esąs toks mažas, kad ir valgio negalima išvirti.

Amerikiečiams sovietų dujos yra visiškai nereikalingos. Reikia tik atvesti vamzdžius iš šiaurinės Aliaskos nepaprastai turtingų aliejaus laukų į Seattlę ir kuro klausimas ilgam laikui būtų išspręstas. Tačiau atsiranda kažkieno sugautuoti "gamtos globėjai", kurie kelia triukšmą, girdi, tie vamzdžiai galį pakenkti vilkams ir briedžiams, ir juos galį tie vargšai gyvūlai kojas nusilaužti, tad vis dar per teismus ir kitomis priemonėmis sutrukdo pradėti vamzdžių tiesimą, tuo darydami kraštui milžiniškus nuostolius. Šią šaltą žiemą daug kur jau pritrūko alyvos namams apšildyti. Tanklaiviai per ledus į šiaurinę Aliaską negali pralaužti. Dėl Sibiro gyvūlai, žinoma, niekas nesuka vamzdžius galės paramstyti priverčiamojo darbo vergų kaulais...

Sovietams dėl jų vidaus netvarkos gresia badas. Anot "U. S. News and World Report", ekonominė sovietų krizė yra didelė ir jie bus ilgesnį laiką ekono-

miškai priklausomi nuo JAV neįprastai dideliame laipsnyje (in an unparalleled degree of dependence on the U. S.) Amerikiečiai jau gelbsti sovietus grūdais ir vėl nieko nepareikaludami, kaip Roosevelto laikais. O kodėl nepasako: liaukitės remti šiaurės Vietnamą ir Kubą, duokite laisvę pavergtoms Rytų Europos tautoms, arba... stipkite badu. Badas visados sukelia revoliuciją ir verčia režimą. Ir tai jau nebe pirmas kartas, kai amerikiečiai išgelbsti bolševizmą. Amerikiečių Mack kompanija stato sovietams didžiulius fabrikus sunkvežimiams gaminti, kuriais jie galės pasivažinėti po visą Europą... Absurdiškos Maskvos sutartys sovietams suteikė ne "paritetą", bet ginklavimosi persvarą, jie ruošiasi ne gynybai, bet laisvo pasaulio nukariavimui.

Kada šitokie dalykai darosi, tai iš tikrųjų sunku suprasti, kur baigiasi kvailystė ir kur prasideda išdavystė. Tai jau nebe atsitiktinumas!

Kaip veiksminga yra komunistinė propaganda, rodo paskutinių savaitių įvykiai. Niekas nesijaudino, kai šiaurės vietnamiečiai per dvi dienas ofenzyvas išžudė pietuose tūkstančius civilių. O kai amerikiečiai kiek rimčiau pabombardavo Hanojų ir Haipongą (pačių šiauriečių daviniais, žuvę vos apie 1200 civilių), tai koks erzelis pasikėlė Kanadoj, švedijoje, Vak. Vokietijoje ir pačioj Amerikoje. Ra-

binai, kunigai ir popiežius — visi lieja graudžias ašaras dėl "barbariško" amerikiečių elgesio ir šaukia už taiką bet kuria kaina, nusi-leidžiant komunistams ir atiduodant jiems pjūtį Vietnamą, Laosą ir Kambo-diją, kad ten įšviešpatavę išžudytų šimtus tūkstančių ar net keletą milijonų. Atrodo, kad visi pamiršo, kai tik per vienos nakties bombardavimus 1945. II. 13 (jau karui baigiantis) Dresdene nuo amerikiečių ir anglų bombų žuvo 60,000 žmonių, per dešimt dienų 1943 m. vasarą bombarduojant Hamburgą žuvo 55,000 civilių. Aišku, vokiečių negaila, jie visi buvę "hitlerininkai". Po karo tik vienoj Lietuvoj buvo išžudyta apie 30,000 partizanų ir įvairiomis priemonėmis sunaikinta bent milijonas pabaltiečių. Genocidą sovietai praktikuoja ir toliau ir dėl to niekas nesijaudina Vakaruose. Tik keista, kad apie tai kai kurie lietuviai spėjo pamiršti ir nemato, kas dabar pasaulyje darosi.

Laisvame pasaulyje dabar vedami keisti dalykai. Daug kam atsibodo laisvė ir nori vergijos. Socialdemokratai visur ir visados patalkininkauja komunistams. Vokiečių Brandto partijos "kairysis sparnas" lygiai toks pat, kaip amerikiečių "naujoji kairė". Jie Bundestage iškabino šukius, kviesdami vokiečius jungtis po komunistine vėliava. O kai komunistai atsiduria valdžioje, tai jie socialdemokratų pirmiausia sulikviduoja, kaip heretiškus "menševikus". Jie to ir nusipelnė, sėdėdami ant dviejų kėdžių. Veikia kvailumas ir subversija, bet ne atsitiktinumas.

Alfa

RIMTI KLAUSIMAI

Atsimenu gerai, 1926 metais Nicos gimnazijoje, kaip mano fizikos mokytojas M. Couderc (vėliau jis tapo, karo metu, Paryžiaus astronomijos observatorijos vedėju, ir Nobelio premijos laureato Joliot-Curie bendradarbiu — jie abu buvo atspėję "sunkiojo vandens" O² H² paslaptį bet nepajėgė, — nors bandė ir bandė — iš to išvystyti dabar veikiančios galingiausios atomines bombos, kurią pagaliau apskaičiavo Fermi Chicagoje, išeidamas iš kito, silpnosio prado, uranijaus), sakydavo: Sprendžiant "neišsprendžiamas" paslaptis, pastatyk tikslų, mokslišką klausimą. Tu jau laimėjai 50% atsakymo. Likusis 50% priklausys nuo tavo smegenų gabumo...

Tai kilnus tiesos, tiesos ir tik tiesos beatodairus ieškojimas, nesuteptas jokiais pašaliniais sumetimais...

Gerėjantis kolegų Jūratės, Meškauskio ir Bražėno pasisakymais ne tik mūsų išeivijos, bet gal ir viso pasaulio tolimesnės raidos klausimais, turiu pastebėti, prieš nagrinėjant esmę, jog tai mano akimis be galo gražūs, svarbūs ir teigiami reiškiniai mūsų spaudoje. Vargu ar kitas mūsų laikraštis sugebėtų iškelti ir išnagrinėti taip gyvai, džen-telmeniškai ir bešališkai tokio dydžio pasaulines problemas, jų necenzūruojant...

Kol kas, kitur tokių užmojų nepastebėjau, o gal snustelėjau, — iš anksto atsiprašau...

Priešingai, diena iš dienos, metais, metais ir dešimtmečiais kaip snaigės žiemą byrėdavo iš visų mūsų spaudos galų paprastas galvos plovimas: "Aš noriu kad taip būtų, todėl taip ir

bus". Ir "wishfull thinking" komentatorius leidžiasi kaip briedis per beržo atžalyną, palikdamas savo take sutriuškintą zuikio kopūstų klotą...

Zuikio kopūstais dažniausiai ir pasibaigdavo visas sumišimas; "Bėkim, bėkim, dangus griūva". Arba jei briedis senstelėjo, ir jo kolytės sušlubavo: "Gulkim, gulkim, nieko blogo neatstiks, tik vis galvokim, anot Volterio Kandido, jog "viskas kuo geriausia šiame geriausiame iš visų pasaulyje".

Apie ką mes kalbėjome? Rimtais klausimais. Jei JAV ir Sov. Sąjunga susitarė bendradarbiauti ekonominėje srityje, sudarant bilijoninius naftos sanderius, kaip teisingai išskėlė klausimą kolegė Jūratė, arba pri-dečiau, grūdus pardavinėjant, pabėgėlius iš laivų gražinant (kad tik nesusi-pyktume), mūsų žemėlapis State Dept. pertaisinėjant ir t.t. ir pan. tai kiekvienas žaliukas diplomatijos studentėlis be vargo supras, jog tai Nixono "geros valios" praeitų metų kelionės išdava, kurios deka jis laimėjo rinkimus pataikaudamas neišmanėlių minioms.

Mums, visų pavergtų tautų išeiviams, užsimerkus akeles kartoti, jog ta žiauri konjunkтура kada nors, kaip nors "atsitiktinai" pakryps mūsų naudai, tai švelniai tariant didelis nai-vumas. Reikia blaiviau pažiūrėti ateitin. Tai tamši praraja, ir juo daugiau stengsimės ją nudažyti ružvais dažais, juo sparčiau žingsnis dūgnan, nes nesimsime jokių žygių išsigelbėti, pasyviai stovėda-

(Nukelta į 4 psl.)

RIMTI KLAUSIMAI

(Atkelta iš 3 psl.)

mi ant tirpstančios ledo lyties.

Čia nepadės jokių grandinėlių šokami šokiai. Čia nepadės net iškiliausi vasario, birželio ar kiti minėjimai, kuriuose mūsų protin-giausi veiksniai mums pasireiškia puikiomis prakal-bomis, ir vėl išgaruoja nežinon per visus likusius metus. Čia nepadės mūsų diplomatų vakarienės, ku-riose jie iškilmingai susitinka tarpusavyje, ir taip pat iškilingai išsiskirsto, be jokių pastebimų rezulta-tų mūsų tautos likime. Pa-galiau, čia nepadės pasiti-kėjimas rusais, kiniečiais, amerikiečiais ar Vatikanu. Nuo 1945 metų daug van-dens nutekėjo, ir jie visi dar-bais, ne tuščiažodžiavi-mais turėjo ilgų — ilgiau-sios progos mums įrodyti, kaip iš tikro jie mums "pa-deda". Anot evangelijos am-žinos tiesos žodžio: "Pažin-si juos iš jų darbų".

Ypač čia nepadės mūsų susiskaldymas srovių — srovelių sukuryje. Kaip pik-ta, kaip skaudu girdint nuo-lat ir nuolat kartojamą dai-nelę: "Į tą parengimą aš neesiu, čia ne mano "par-tija" (kad esama vis tik-tai lietuvių, patogiai užmiršta-ma). "Su tuo asmeniu aš nenoriu turėti nieko bendra, jis manęs nemėgsta". (Ar tau, išsimaišius, svarbiau asmeniškai ginčai ar Lietu-va?).

Po šėškų! Ar kas gali su-galvoti geresnį, greitesnį būdą pražudyti mūsų pasi-metusios išeivijos besibai-giančią užgesti liepsną sa-vanaudiškumo, asmeniškų kivičių ir materializmo klampynėje?

Padėki sau, ir Dievas tau padės! Ta mūsų liaudies iš-

Alytus laisvam pasau-liui vis dar tikranežino-ma zona. Apie tą, įvai-riais kombinatais bei ga-myklomis išgarsintą miestą kartais parašo so-vietinė spauda.

Alytaus buities pėdsakų randame ir "Komjau-nimo Tiesoje" (Nr. 215). Laikraščio koresponden-tas Alg. Mikoliūnas rašo apie Alytaus medvilnės kombinato bendrabučius.

Alytaus medvilnės kom-binate dirba per 4000 darbininkų. Bent pusė jų yra jaunos, tarp septyniolikos dvidešimties metų amžiaus. Įvairios parengiamosios mokyk-los siūnia merginas į Alytų. Jos suvažiuoja čia iš plačios apylinkės. Pu-sę jų apgyvendina kom-binato bendrabutyje.

Kaip tikrai šį bendrabu-tį ir aprašo "Komjau-nimo Tiesos" bendradar-bis Alg. Mikoliūnas. Kaip ir reikia laukti, Alytaus medvilnės kombinato bendrabutis yra tipingas sovietinio apsileidimo ir netvarkos pavyzdys.

-- Jau pirmasis vaiz-das paliko blankoką ispū-dį, -- dėsto korespon-dentas. -- Daugiausčio langai vietomis užkamšy-ti faneros lakštais, ar-ba... popieriumi. Kaip čia dabar? Prie pat slenksčio žiema, o jos sutikti niekas nesiruo-šia.

Šitaip nemaloniai nu-

minties citata ir užbaigsiu klausimu be atsakymų, — o gal tuo pačiu atsiras ir atsakymų?

Česlovas Gedgaudas
Santa Monica, Ca.

Bėga iš Alytaus kombinato

stebintas išgarsinto kom-binato bendrabučio iš-viršine išvaizda, "Kom-jau-nimo Tiesos" kores-pondentas išengia pasta-to vidun.

Čia vyksta eilinis pro-pagandinis, agitacinis mi-tingas. Po darbo valandų merginos privalo bent po-rą valandų praleisti to-kiuose mitinguose, klau-sy-tis politagitatorinių kal-bų, pritarti sovietinei politikai, palaikyti bet ku-riuos ateistinius projek-tus, pasižadėti vis dau-giau, vis sparčiau dirb-ti...

Korespondentas at-randa bendrabučio kori-doriuje pavargusias, su-stojusias aplink kalbėto-ją, merginas. Kodėl kori-doriuje?

Labai paprastai. Bend-rabučio pastate tėra tik-tai kambariukai, kaip ce-lės, kur gyvena po kele-tą merginų, susigrūdusių kaip silkės statinėje. Bendrabutyje, jį bepla-nuojant, "užmiršo" įreng-ti bent vieną patalpą ko-lektyvo reikalams, kur galėtų darbininkės sueiti po darbo, kur galėtų il-sėtis, skaityti, susitikti. Todėl "mitingai" vyksta koridoriuje. Grįždamos iš darbo merginos susto-ja koridoriuje ir "atsto-vi" būtinas politagita-cijai valandas!

Tik prieš tris metus pa-statytas namas dabar per-tvarkomas. Kasamas rū-sys, kur darbininkės bus indoktrinuojamos mark-sizmo - leninizmo melo-dijomis.

Bet šlubuoja ir agi-tacinis darbas. Korespon-dentas atranda darbo pla-ną, tačiau gauna atsaky-

J.A.V. Lietuvių Bendruomenės Krašto V-bos
nuo 1972 m. sausio mėn. id. iki 1972 m. gruodžio mėn. 31 d.

Pajamos	Išlaidos
Vasario 16 d. aukos Bendruomenėi	7,581.13
Vasario 16 d. aukos ALTAi	1,254.93
Vasario 16 d. aukos VILKui-Autos F-ai	1,223.30
Vasario 16 d. aukos Rez. Remti K-tui	107.00
Vasario 16 d. aukos Jaunimo Kongresui	25.00
Solidarumo įnašai	3,322.37
Rugpjūčio mėn. vėjus	2,076.80
IV Dainų šventės likutis	1,125.38
Įvairios pajamos ir aukos	452.90
Už broš. "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania"	944.07
P.L.B. solidarumo įnašai	108.90
Pereinamos pajamos	119.20
Procentai už ind. banke	442.48

viso	18,843.46
Likutis atkeltas iš 1971 m.	11,218.05
Viso pajamų per 1972 m.	30,061.51
1972 m. išlaidos	23,808.42

Lieka 1973 m. sausio 1 d.	6,253.09
Liberty Federal Sav. and Loan Assn.	5,717.01
First Pennsylvania Bank chek. sąs.	536.08
viso	6,253.09

Pastaba: Vasario 16d. aukos, skirtos ALTAi ir VILKui yra išrašytos tik tos, kurios buvo užrašy-tos Liet. Bendruomenės vardu. Nemažesnė suma per centro v-bą, persiūsta tiesiog ALTAi ir VILKui, kai čekiškai buvo skirti /užvardinti/ šioms or-ganizacijoms. Kaip iš piniginių apyskaitos matoma, Liet. Ben-druomenės pajamos labai menkos. Platesnę kultū-rinę ir visuomeninę veiklą išvystyti, reikalin-gos lėšos. Prašome remti Liet. Bendruomenę. Aukos - čekiškai rašyti: Lithuanian - American Community of U.S.A., Inc. ir siųsti: P.Mitelas / 7322 Oak Ave. / Phila., Pa. 19126

ALTA	1,254.93
VLIKas - Tautos Fondas	1,223.30
Rez. Remti K-tas	107.00
Jaunimo Kongresas	25.00
Svietimas	1,184.59
Visuomeniniai reikalai	2,867.56
Administracija	3,207.53
Informacija	1,802.77
Jaunimo reikalai	1,197.26
Kultūrinė veikla	770.46
Tarybos prezidiumas	1,252.06
Tarybos narių kelionės	2,247.90
Organizacinė veikla	278.81
Pereinamos išlaidos	119.20
Broš. "Violations of Human Rights in Soviet Occup. Lithuania"	1,161.15
Pasaulio Liet. B-ei įnašas	1,000.00
Pasaulio Liet. B-ei solid. įnaš.	1,080.90
Avansas - Taut. Šokių šventei	4,000.00

viso	23,808.42
Pastaba: a/ 1971 m. apyskaitoje pažymėtas Jaunimo Kongresui avansas 500.-dol. dar negražintas	
b/ 1971 m. Tautinių Šokių šventei ruošti už duotą avansą 3,500.-dol. pilnai atsiskaityta. Buvo suruošta Taut. Šokių instruktoriams kursai	
c/ Kiek gausime iš 1972 m. duoto Taut. Šokių šventės avanso 4,000. nežinome. Tačiau tikimės.	

J.A.V. Lietuvių Bendruomenės
Krašto Valdyba

PROOKUPACINIS APSISPIAUDYMAS

Greta fizinės okupacijos rusai stengiasi užvožti ant Lietuvos ir psichinės okupacijos maišą. Okupantas stengiasi priversti lie-tuvius galvoti, kad maskoliškos okupacijos faktas suteikęs lietu-viams daug intelektualinių privi-legijų. Pagal instrukcijas, sro-venančias iš Maskvos, tikslai per sovietinę okupaciją lietuviai ga-

lėję artimiau pažinti rusų kul-tūrą ir artėti į tą kultūrą.

Artėjimas į rusų kultūrą, esą, tikra palaima šiaip menko kul-tūringumui tautai. Visokie jaku-tai, čeremisai, čuchčiai, osti-akai ir nencai (labai negausios Sibiro ar tundrų gentys) pratur-tėjo civilizacijos gėrybėmis. Vie-nodai židrima ir į Pabaltijotau-tas. Esą, ir jos turtė turtėja civilizacijos bei kultūros verty-bėmis, kada užmezgėtoji "vai-singą draugystę" su Maskva.

Šita, lietuvių žeminantį pro-jektą Maskva iki šiol nedrįsta skeibti per savo emisarus ir po-litrukus. Tačiau ši, lietuvių niekinanti, mintis atrodo įtakin-gesnė, jeigu ją paskelbia patys lietuviai! Šita linkme plito Mask vos iniciatyva.

"Komjaunimo Tiesa" (Nr. 238) pasiskardeno iki koktumo pad-laižišku straipsniu "Vaisingojo draugystė", kurį sulipdė Anta-nas Jonynas.

Kas tai per vienas, tas apsi-spiaudymo meistrelis? Pusšim-tį metų sulaukęs vyras Stalino laikais reikšėsi kaip Stalino kul-to garbintojas, 1951 metais jis su-klrė vergiškai - atsidavusiojo laišką "vadui", Staliną jis pakėlė į pusdievio garbę. Vėliau, sukū-ręs sau stiprų pagrindą po kojo-mis, mėgino reikštis literatū-roje. Vaisiai buvo pasigailėjimo verti. Už tat, dėl laiško Stalinui, gavo "kelialapį" į aukštas parti-nes mokyklas Maskvoje. Dabar tas vyras jau žinomesnis sovie-tinis pusliteratas, pusžurnalis-tas.

"Vaisingoji draugystė" straipsnyje A. Jonynas tvirtina, kad lietuviai rašytojai per visą Lietuvos istoriją ėmė ir ims įkvėpimą iš ... rusų literatū-ros!

"Be jokių išlygų galima tvir-tinti, kad kelios mūsų intelligen-tijos kartos formavosi betarpiš-kiausiai veikiančios rusų litera-tūros vaizdų ir idėjų, ir kad jo-kios kitos tautos literatūra ne-darė tokio akivaizdaus ir vaisin-gio poveikio lietuvių liaudies vi-suomeninės minties brendimui, jos idealų ryškėjimui".

Nepriklausomos Lietuvos lite-ratūra, kaip ir bendrosios kul-tūrinės sampratos, polinkiai, siekliai, pastangos filosofuoti, etc. buvo orientuotos į Vakar-us. Knygų vertimai rodo, kad buvo ryškus atsiskaidymas nuo rusų li-teratūros, kuri sovietinio perio-do kūriniams reikšė ne pakilimą, bet nuosmukį nuo ankstesnių tos literatūros viršūnių. Tiesusą ra-šytojai, apie kuriuos kalba A. Jo-nynas, nereiškia sovietinių idė-jų. Anaiptol, visi tie dostojevs-kiai, puškinai, gogoliai ar levi-toistojai, jiems gyvenant sovie-tinio režimo laikais, būty įka-linti, sunaikinti, kaip dabar nai-ldnami disidentai.

Nepriklausomybiniams gi me-tais atbudusioji lietuvių tauta pamatė platesnes erdves Vaka-ruose. Bet kurios kūrybinės sferos mintis veržė veržėsi į Va-karus ir iš ten sėmėsi jėgų, ži-nių ir polėkių.

Drastiškai iškreipdamas is-torinę tikrovę A. Jonynas tvir-tina: "M. Gorkio ir V. Maja-kovskio kūriniai buvo tie galin-gi meniniai prožektoriai, kurie per buržuazijos užgriozdintus kordonus į Lietuvą nešė naujos

tarybinės tikrovės šviesą..." Net užspringdamas savo patoso srautu, A. Jonynas tvirtina, kad lietuvių tauta visad ilgėjosi "da-lyvauti pasaulio pertvarkyme ir naujos komunistinės žmonių vi-suomenės kūryboje".

Autorius net nepastebi, kad iš M. Gorkio raštų nepasimokysi komunizmo statybos, nes M. Gorkis pats buvo komunizmo statybos auka: nunuodytas Krem-liaus ligoninėje už nepaklusnu-mą. Antrą kartą, Gorkis te-rašė apie carizmo nuvargintą rusų tautą. Jis nesukubo rašy-ti "komunizmo statybos" temo-mis. Nepriklausomoje Lietuvo-jė M. Gorkio kūryba buvo kuo menkiausias susidomėjimas. Tik šiauliškėje "Kultūroje" ret karčiais prabildavo apie Gorkį Korskakas. Net trečiafrontini-kai prasnauė Gorkio romanus. Lietuviams tada buvo įdomūs Va-karų rašytojai. Tai yra istorinė tiesa, kurią tvirtina Nepriklau-somos Lietuvos bibliografiniai daviniai. Dar mažiau domėtasi V. Majakovskiu, Bene ir šis, bedalyvaudamas "komunizmo statyboje", buvo priverstas nu-sižauti dėl nusiavylio.

M. Gorkis ir V. Majakovskis tada buvo tik specifinio akademi-nio dėmesio sferoje. Tik-tai "Tre-čiojo Fronto" prozininkai sten-gėsi rusus imituoti, bet efektui sukelti, ir šie puolė prie Vaka-ry rašytojų vaizdavimo meto-dų. Pav. A. Venclovos "Drau-gystė" yra rūpestinga "flaube-rinė" apysaka.

Tačiau, kraipydamas istori-nius faktus, "laiško Stalinui" au-torius, A. Jonynas, atkakliai tvir-tina, kad lietuvių literatūra ir kultūra "atremtos į tvirtą rusų literatūros petį".

Pro-okupacinis apsispiaudy-mas, tuo tarpu, pelningas bizne-lis. Už tai moka nemažus pini-gus, susidaromas prestižas, su-sikuriamas ir lengvesnis gyveni-mas. Tačiau tai yra liūdni etni-nės ir dorovinės degeneracijos paveikslai. Kada nors tos temos įeis į laisvos lietuvių literatūros rėmus. Ar Antanas Jonynas no-rės ir ateityje šlietis prie lie-tuvių tautos naikintojų, prie ge-nerolo Muravjovo štabo? Ir dar-gi, būdamas lietuviu! (e.1)

OWNER OPERATORS

Due to expanding business we need qualified owner operators with 3 axle tractors to run Ohio and return with company trailers. 216-435-6394. (6-12)

OPENINGS FOR QUALIFIED PEOPLE

MILLWRIGHTS
AND
MAINTENANCE
ELECTRICIANS

Ability and potential for ad-vancement are our first con-sideration. Must have own tools. Apply in person.

BENTON HARBOR
MALLEABLE
INDUSTRIES
171 Graham St.
Benton Harbor, 49022

Only experienced need apply (5-11)

PAAIŠKINIMAS VISUOMENEI DEL

PODAROGIFTS, INC.

Mes esame VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri yra išskirtinai įgaliota VNESHPOSYLTORGO priimti ir siųsti DOVANŲ-užsakymus giminėms Lietu-voje ir U.S.S.R.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri siunčia DOVANŲ-užsakymus į VNESHPOSYLTORGą be jokių tarpininkų, bankų etc.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri priima užsakymus PREFERENTIAD ROUBLE CERTIFICATES — SPECIALIOS PIR-MINYBES RUBLIŲ PAŽYMĖJIMAMS ir pristato šituos užsakymus tiesioginiai per VNESHPOSYLTORGą, aukštos kokybės prekės gaunamos specialiose VNESHPOSYLTORGGo krautuvėse ir prekių sandėliuose daugelyje dideliuose miestuose Lietuvoje ir U.S.S.R.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje VNESHPO-SYLTORGGo autorizuota priimti užsakymus BUTAMS.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri gauna VNESHPOSYLTORGGo paskyrimą AUTOMOBILIŲ specialiomis dolerių kainomis.

Šiuo metu mes turime keletą automobilių parduodamų tučtuojau. Šie mo-deliai:

ZHIGULI-VAZ 201 - \$3214.00; MOSKVICH 412 IE - \$3298.00
MOSKVICH 408 IE - \$3033.00; ZOPORZHETS ZAZ 968 - \$2026.00

jeigu nebus anksčiau parduoti

Kas pirmas ateina — bus pirmas patarnaujamas!

Klijentų patogumui užsakymus galite paduoti bet kuriai prie mūsų prisi-jungusiai firmai:

Cosmos Parcels Express Co., 488 Madison Ave., New York, 10022
Package Express & Travel Agency, 1776 B'way, New York, N. Y. 10019
Globe Parcel Service, Inc. 723 Walnut St., Phila. Pa. 19106

arba tiesioginiai į mūsų vyriausią įstaiga:

PODAROGIFTS, Inc.

240 FIFTH AVENUE (tarp 27 ir 28 g-vės), NEW YORK, N. Y. 10001
TEL.: (212) 685-4537

Būkite tikri, kad paduotumėt savo užsakymus tinkamai autorizuotai firmai.

WANTED AT ONCE EXPERIENCED
I.D. GRINDERS
O.D. GRINDERS
EDM OPERATORS
top wages for qualified men.
Excellent working conditions and fringe benefits including profit shar-ing and overtime.
Apply in person at:

WOLVERINE CARBIDE DIE CO.

2613 Industrial Row
(off of Coolidge — betw. 14/15
Mile Rds., Troy, Mich.)
An Equal Opportunity Employer (6-12)

WANTED
FURNACE TENDER
AND
BENCH & FLOOR MOLDERS
EXPERIENCED ONLY.
Steady work. Fringe benefits.
LA SALLE FOUNDRY & MACHINE
CO.
1221 Wordsworth, Ferndale, Mich.
313-548-5550 (6-8)

REINFORCING STEEL DETAILER

Experienced on all types structures. Minimum 2 years experience required. Excellent opportunity with well estab-lished company. Salary open. Profit sharing and other excellent fringe benefits. If you quality and are in-terested

Call Florida 305-922-6771
Call collect and ask for
J. T. VOKAC (2-8)

Klauskite — atsakysime

Dr. Antanas Butkus

KRAUJO SPAUDIMAS

Dr. A. Butkus mielai sutiko atsakyti į Dirvos skaitytojų klausimus. Kadangi širdies ir kraujo indų ligos yra labai plati ir komplikauta problema, specifiniai mediciniškiems klausimams giliau atsakyti, Dr. A. Butkus talkon pasikvietė savo kolegas specialistus iš Cleveland Klinikų — Dr. Heriot P. Dustan, aukšto kraujo spaudimo ligų specialistę ir Cleveland Klinikų Tyrimo Instituto šio skyriaus vedėją, ir Dr. E. K. Shirey, kardiologą, kuris drauge su Dr. F. M. Sones išrado būdą tiksliai nustatyti širdies arterijų stovį, jas nufilmuoti.

Klausimus prašome siųsti Dirvai, adresuojant: Dr. Antanas Butkus, Dirva, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

-- Kas yra kraujo spaudimas?

-- Kiekvienas iš mūsų turime kraujo spaudimą, turime kraujo spaudimą, kuris yra užkraunamas į kraujo indus dėl kraujo paskirstymo širdies pompavimu. Tas spaudimas nuolat keičiasi. Jis pakyla mums susijaudinant, nukrinta miegant ar ilsintis. Tačiau pas kai kuriuos asmenis kraujo spaudimas beveik visados yra aukštesnis, negu jis turėtų būti.

-- Ar galima aukštą kraujo spaudimą kontroliuoti?

-- Taip, aukštas kraujo spaudimas gali būti kontroliuojamas. Tik reikia surasti priežastį, arba nustatyti diagnozę kodėl.

-- Kas sukelia aukštą kraujo spaudimą?

-- Kai kuriais atvejais aukštas kraujo spaudimas yra tik išdava kitų ligų, kurios gali būti atpažintos ir pagydytos, ir su tuo dažniausiai pranyksta ir aukštas kraujo spaudimas. Pirmutinė priežastis dėl ko atsiranda daugumai aukštas kraujo spaudimas, nėra visiškai ištirta, nors medicinos mokslas šioje srityje yra padaręs didelę pažangą.

-- Ar žmogus su aukštu kraujo spaudimu jaučia kokius simptomus?

-- Deja, nevisuomet. Daugelyje žmonių aukštas kraujo spaudimas gali būti neatpažintas ilgą eilę metų, nes ankstyvoje stadijoje jie jokių simptomų nejaučia. Tai ir yra viena iš svarbiausių priežasčių reikalaujančių reguliariai pasitikrinti sveikatą pas gydytoją. Žmonės, kurie turi aukštą kraujo spaudimą, gali išvengti jos blogų pasekmių tą sukontroliuoti gydytojų prirašytų vaistų pagalba.

-- Kaip aukštas kraujo spaudimas atsiliepią į širdies kraujo indų ligas?

-- Aukštas kraujo spaudimas bereikalingai apsunkina širdies ir kraujo arterijų darbą. Širdis priversta pumpuoti kraują su daug didesniu energijos kiekiu. Kraujas tekdamas per arterijas daro didesnę į jas spaudimą, tuo gali jas ir sužaloti. Ilgai užtrukęs kraujo spaudimas gali padaryti didelės žalos širdžiai, tad yra būtina jį gydyti.

-- Ar per žemas kraujo spaudimas yra žmogui

žalingas?

-- Per žemas kraujo spaudimas žmogui yra žalingas tuomet, kai širdis nebepajėgia pristatyti pakankamą kiekį kraujo jo reikalingiems kūno organams. Dėl tos priežasties gali atsirasti keletas ligų simptomų. Pav., jei žmogaus smegenys nebe gauna pakankamai kraujo, jis pradeda jausti nusiilpimą, kuris ilgainiui pakyla iki nualpimo. Kitu atveju dėl per žemo kraujo spaudimo žmogaus galūnės, negaudamos jo pakankamai, su serga taip vadinama "peripheral vascular disease", arba galūnių kraujo indų liga.

Viena iš dažniausiai pasitaikančių ligų, surištų su peržemu kraujo spaudimu yra Addison'o liga, pirmą kartą aprašyta 1855 metais. Ji vienodai dažna vyrų ir moterų tarpe tarp 30-50 metų amžiaus. Šios ligos pirminių atsiradimo priežasčių yra kelios. Jų tarpe hormonų trūkumas, nerviniai įtempimai, bei kraujo indų žaizdos. Seniau tuberculosio buvo viena iš didžiausių jos atsiradimo priežasčių.

Addisono ligos atveju širdis pradeda palengva atrofotis. Tam nėra jokios specifinės priežasties, o tik rudųjų pigmentų (hemofusino) padidėjimas. Dėl hormonų nenormalumų, sutrinka kūno riebalų metabolizmas ir žmogus nustoja svorio. Sumažėja širdies dydis ir jos efektingumas pompuoti kraują labai sulėtėja.

Šios ligos gydyme gydytojai vartoja hormonus, k.a. corisol. Per ilgą hormonų vartojimą kartais, deja, išsukia komplikacijas.

RŪKYMAS

-- Ar cigarečių rūkymas ir alkoholio vartojimas atsiliepią į širdį?

-- Iki šiol dar nėra įrodyta, kad rūkymas yra pirminė arba tiesioginė širdies ligos atsiradimo priežastis. Tačiau moksliniai bandymai aiškiai rodo, kad rūkymas ir alkoholis prisideda ir pagreitina širdies ligos procesą, kuris neišvengiamai veda prie širdies prieuolio. Rūkymas pagreitina širdies plakimą, pakelia kraujo spaudimą, sušaurina kraujo indus, tas ypač blogai atsiliepią į kraujo perdavimą galūnėms.

-- Ar gali asmuo kuris ilgus metus rūkė pagerinti savo širdies stovį

jei nustos rūkyti?

-- Nustoti rūkyti daugelyje atvejų yra lengviau negu radikaliai pakeisti dietą. Viena iš priežasčių yra ta, kad maisto mums nuolat reikia gyvybei palaikyti. o rūkymo -- ne. Tad rūkymas gali būti nutrauktas staiga. Norėti nustoti rūkyti neužtenka, reikia žinti dėl ko ir laisvai apsispręsti. Nustojus rūkyti žmogaus sveikatinumas tikrai pagerėja. Pavyzdžiui, Burger liga, kuria serga tik rūkantieji vyrai. Kuomet jie nustoja rūkyti, jų kapiliarinės galūnių arterijos susinormuoja. Kuomet vėl pradeda rūkyti -- toji liga pasikartoja.

-- Ar mažiau rizikos dėl širdies ligos pypkės rūkytojams?

-- Tikrai tokie pypkių rūkoriai turi mažiau rizikos, kurie pypkės dūmo visai neužsitraukia. Apie 90% nikotino ir kitų kenksmingų medžiagų kaip antai, anglies viendeginio, net arseniko pakliūva į plaučius cigaretę užtraukus ir tik apie 10% tų medžiagų pakliūna jei rūkoma neužsitraukus.

-- Ar cigarečių filtrai apsaugo nuo jos kenksmingų medžiagų?

-- Dauguma šiuo metu vartojamų filtrų tik daliai apsaugo nuo kenksmingų medžiagų. Iki šiol dar nėra surastas visiškai saugus filtras.

-- Ar yra kokia sveikatai rizika tiems, kurie labai mažai rūko?

-- Rūkymas yra žalingas žmogaus sveikatingumui. Tad ir retas rūkymas nėra gerai. Svarbiausias pavojus yra tas, kad dažniausiai tas retkartinis rūkymas gali priversti prie dažno rūkymo.

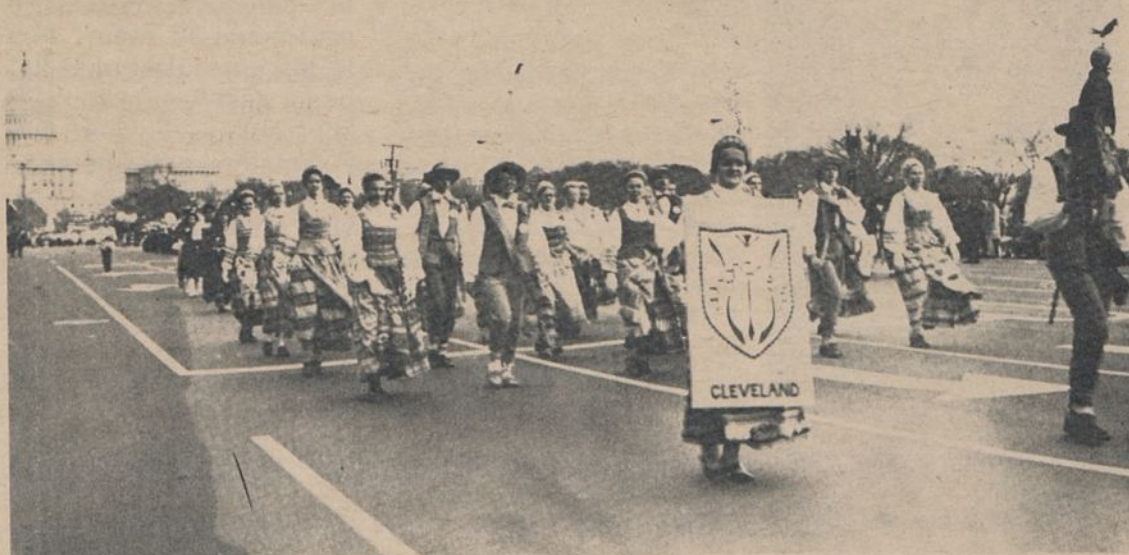
-- Kokie būtų rūkymo neigiami atsiliepimai sveikatai?

-- Net ir tie rūkoriai, kurie dūmo neužtraukia, turi daugiau šansų gauti gerklės vėžį. Plaučių vėžys yra daug dažnesnis pas cigaretes rūkančius. Taip pat chroniškas bronchitas ir empysema arba plaučius sunaikinančioji liga. Tabakas taip pat gali pakenkti virškinimui, sulėtina skilvio žaizdų išgyjimą. Ir dideliu pypkoriai rūkyti pametus jos plaučių ląstelės palengva atsisauga ir sunormalėja.

MANKŠTA

-- Ar mankšta yra gerai žmogaus širdžiai?

-- Fiziniai aktyvūs žmogus lengviau išgyvena širdies ataką negu raštininkas, kuris nėra fiziniai aktyvus. Fizinis aktyvumas ir mankšta išplečia širdies taip vadinamą collateral circulation, kuri suteikia širdžiai didesnę tinklą kraujo kanalų ir tuo užtikrina jai gerą medžiagų pristatymo tinklą. Aktyvi fizinė mankšta padeda sumažinti kalorijų perviršį ir tuo padeda pašalin

Grandinėle žygiuoja prezidento Nixono inauguracijos parade.

J. Carlos nuotrauka

ŠOKIŲ MADAS IR GELEŽINĖ UŽDANGA NESULAIKO

Slėlodamasis vis smūkančia populiaraus, pramoginio šokio kultūra, K. Poškaitis rašo (Komjaunimo Tiesa, Nr. 241): "Šokis, koks jis bebūtų, vis tiek sklinda ir neprašo vizos šalių sienoms peržengti".

K. Poškaitis susirūpino jaunimui "netinkamų" šokių invazija. Okupuotos Lietuvos jaunimas tapo modernių, populiarių šokių

ti riebalų perteklių kraujuje.

-- Kokios rūšies mankšta yra širdžiai geriausia?

-- Noriu pabrėžti, kad labai naudinga pasitikrinti sveikatą prieš pradėdant naują fizinės mankštos programą. Ji turėtų prasidėti pamažu, lėtai ir palengva įvedant vis didesnio fizinio aktyvumo.

-- Ar tokia mankšta kaip sniego kasimas gerai širdžiai?

-- Pervarginantis sniego kasimas, ypatinai šaltame ore yra labai pavojingas širdžiai. Taip pat reikia vengti lenktynių ir kitų pervarginančių sporto šakų.

-- Ar mankšta leidžia asmeniui kuris yra turėjęs širdies ataką?

-- Asmuo turėjęs širdies ataką turi būti žymiai atsargesnis ir nepradėti naujos mankštos programos nepasitaręs su savo gydytoju. Mankšta jam galima -- tik gydytojas turėtų nustatyti šios mankštos rūšį ir intensyvumo ribas.

-- Ar mankšta turi įtakos kraujo cholesterolio kiekiui?

-- Atsakymas čia dviejopas. Pirmas: mankšta padeda kontroliuoti kalorijų perviršį, tad iš kitos pusės padeda palaikyti žemesnį lipidų kiekį kraujyje. Antra: Cholesterolio ir kitų lipidų drastiškesniam sumažinimui reikalinga labai intensyvi ir nuolatinė mankšta iki jėgų išsekimo. Tokia mankšta retai kas nori užsiimti. Tad lipidų sumažinimui reikia griebtis kitų metodų, kaip dietos ar lipidus mažinančių vaistų. Mankšta naudoti tik kaip malonumui ir tik kaip pagelbininką kontroliuoti kalorijas. Lengviau yra nepersivalgyti, negu persivalgius bandyti jas sumažinti mankštos būdu.

propagatorium. Visi tie (sovietine transkripcija) "bugi, rok-n-rolas, tvistas, čača ir kt." šokiai yra buržuazinio pasaulio padarai. Tų šokių pomėgis, K. Poškaičio nuomone, smukdo netiktai šokio kultūrą, bet ir žmogaus estetinę kultūrą, ir dar daugiau -- įneša degeneruojančios įtakos į estradinę muziką, naikina muzikinę klausą, ardo tinkamą ritmo pajautimą, išplėšia bet kokį gero skonio ir dailaus kūniško judesio įgūdį iš "triukšmingus" šokius pamėgusio asmens sąmonės.

Šokti žmogui neišvengiamas, samprotuoja K. Poškaitis, bet, deja, šokio pobūdis nejučiomis išslydo iš būtinių įgūdžių prievaizdų kontrolių.

Kaip ir tenka laukti, K. Poškaitis norėtų būti dailaus, tradicinių judesių, ritmo ir formų šokių propagatoriumi. Jis norėtų matyti šokius standartizuotus, uniforminius ir... legalizuotus. Deja, šokiais nepaiso! Buržuazinės visuomenės šokiai ir muzika peržengė sienų barjerus ir paplito, ypač jaunimo, tarpe.

Norint pastoti keliai šiai negeistina invazijai, samprotuoja K. Poškaitis, reikia "direktyvinių nurodymų". "Stebime tai su vis atslūgstančiu peikimo aktyvumu", aptaria autorius apsilpusią režimo kovą su buržuazinių šokių pomėgiais.

Moderniems šokiams priskiriamos visokios nedorybės. Jie neturi gracijos, jie tėra maivimasis ir kraipymasis. Jų muzika suardo muzikinę klausą. Nurodomi pavyzdžiai, kad modernių šokių mėgėjai nebesugeba sušokti netiktai valso, bet ir labai nesudėtingų judėsiu liaudies šokyje.

"Tai skurdina jautrumą muzikai. Tam, be abejo, tarnauja blogi ir triukšmingi orkestrai", sako komjaunimo laikraščio korespondentas. "Čia veltui ieškosi

grakštumo, žmogaus kūno grožio išraiškos".

Vilniaus jaunimas, lyg ir demonstratyviai, boikotuoja režimo planus įgyvendinti ir įpilietinti "gražius" šokius. Užsidarė kavinė, kur orkestras ragino šokti nebemodernius šokius. Jaunimas tos kavinės nelankė. Vieną kartą orkestrą varžybos metu, jaunimas triukšmingai pritarė "triukšmingam" orkestrui, kuris grojo "bytus", ir tuoj pat pašalinino iš salės, kada pasigirdo tradicinės ir klasikinės populiarių, senų šokių melodijos...

Kovoti su tokia įnoringu Vilniaus jaunimo neįmanoma. Režimas sustoja tikrai kvailioj rolėj, stengdamasis priversti jaunuosius šokti jų senelių šokius! Mat, sunku paversti šokių sales politinio švietimo pamokomis. Už politinių pamokų nelankymą atima stipendijas, varo iš darbo. Kaip elgtis su jaunuoliu arba komjaunuoliu, kuris nenori šokti "gražių", režimo palaimintų šokių?

Nesulaikoma gyvenimo evoliucijos tekmė seniai jau pavertė "politinio švietimo" seminarus žiovulius provokuojančiais renginiais. Bet seminarų salėse režimas dar terorizuoja jaunimą politinėmis represijomis. To režimas negali praktikuoti šokių salėje. Ir čia jau ryški jaunimo pergalė. "Gražių" šokių propaganda turi nutilti, nes "triukšminga" modernių šokių muzika pasidaro, nuostabiai išradin-gai, jaunimo protestu prieš režiminę chalturą, prieš režimo kėslus netgi šokių salėje kontroliuoti jauną žmogų ir vis matuoti jo lajalu-mo režimui laipsnį.

Sovietinėje autokratiijoje net šokių problema išauga iki didelio masto problemos dydžio. Bet gi šokių mados net geležinė uždanga negali pastoti kelio. (sl)

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Ši nekantriai laukta Česlovo Gedgaudo knyga, "Mūsų pradžios bieškant", atskleidžianti daug mūsų senovės paslapčių, pagaliau išvydo šviesą. Kietais viršeliais 15 dol.

Perlaidas galima siųsti tiesiog autoriui Česlovui Gedgaudui, P. O. Box 5544, Santa Monica, Cal. 90405.

LOS ANGELES

IDOMUS KONCERTAS

Los Angeles mieste SLA 75 kuopa vasario mėn. 4 d., 1973 m., sekmadienį, 12 val. tuojau po pamaldų, šv. Kazimiero parapijos salėje rengia įdomų koncertą.

Koncertą atliks sol. Stasė Pautienienė-Klimaitė ir buvęs Lietuvos operos solistas Vidmantas Valatka, kuris padainuos naujausias dar negirdėtas dainas.

Po koncerto svečiai bus pavaišinti.

Visi lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti, įvertinti mūsų dainas, menininkų talentus ir darbą. (jg)

WANTED AT ONCE
JOURNEMEN
OR
1ST CLASS SKILLED
MACHINISTS
ENGINE LATHE OPERATORS
MILLING MACHINE HANDS
JOB SHOP MACHINIST
O. D. GRINDER
For 2nd & 3rd shift. Must have 5 years experience. Benefits & overtime.
SUPERIOR ALLOY MACHINE
14500 South Industrial
Maple Heights, Ohio (3-7)

MACHINIST
MOLD MAKERS
AND
JOB SHOP WELDER
Experienced only need apply. Welder must be familiar with both regular and Heli-arc Welding. Hospitalization, Dental, Life insurance, Disability and other benefits. Top working condition. Short way North from Arlington St. Exit off Expressway. Apply between 9 and 4 weekdays at:
OHIO MACHINE & MOLD CO.
1938 SOUTH ARLINGTON
AKRON, OHIO 216-773-3301 (7-8)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

CHICAGO

SEKMADIENIO POPIETĖS

Žiemos mėnesiais Lietuvių Namų pastogėje, 6422 So. Kedzie Avenue, jau ant- rą sezoną rengiamos sekma- dienų popietės. Ši sezoną rengėjais yra Lietuvių Mo- terų Federacijos Chicago klubas, pirmininkaujama: Kazimieros Leonaitienės ir Lietuvių Tautiniai Namai, pirmininkaujami šių popie- čių iniciatoriaus Jono Jur- kuno. Iki šiol šį sezoną buvo popietė su gen. konsule Ju- ze Daužvardiene ir antroji su rašytoja-aktore Birute Pūkelevičiute.

Šio sezono trečioji popie- tė bus sekmadienį, vasario 4 d., 4 val. p. p. su istorike dr. Vanda Sruogiene-Dau- girdaite. Jos metu bus trum- pas susipažinimas su dr. V. Sruogiene, jos mokslo ir kū- rybos keliu. Antroje dalyje pati dr. V. Sruogienė skai- tys paskaitą apie Lietuvių pilis ir svarbesnius įvykius jose. Paskaitos min- tys bus paryškinamos pilių vaizdais, išplanavimais, ku- rie bus perteikiami epidias- kopu. Neabejojama, kad kaip visos ligšiolinės popie- tės, taip ir ši publikos bus maloniai sutikta ir jos da- lyviai, drauge su istorike nusikeldami į Lietuvos di- džią praeitį, turės ne kas- dienišką atgaivą.

Popietės programai pasi- baigus, LMF narės popietės dalyvius pavaišins kava ir užkandžiais.

Tolesnės popietės: balan- džio 8 d. su dailininke Ada Korsakaite - Sutkuvienė ir gegužės 27 d. su muzike Alice Stephens. Rengėjai kviečia lietuvišką visuome- nę popietėse dalyvauti.

LITUANISTAI STUDENTAI Kviečia

Tikriausiai nenutolsiu nuo tiesos teigdama, kad Chica- gos Pedagoginis Lituanistiko Institutas yra viena svarbiųjų švietimo įstaigų, kuri tyliai, be jokios reklamos dirba didelį ir sunkų švietimo darbą. Visi gerai žinome, kad švietimas ne tikta palaiko, bet ir plečia bei ugdo kultūrą, tačiau re- tas mūsų tautietis, įvertin- damas jo darbą, paremia sa- vo auka... ar darbu.

Šių metų vasario mėn. 17 dieną, 7:30 v. v. įvyks Pe- dagoginio Lituanistikos In- stituto studentų ruošia-

Sovietija "apvaikščio- ja" penkiasdešimtį savo egzistencijos metų. Per tą laiką nenuilstamai kal- bama apie "naują žmogų" kurį sukurs beklasė vi- suomenė, sovietinė san- tvarka. Trečioji genera- cija ateina ir, reikia gal- voti, "naujo žmogaus kū- ryba" bent jau įpusėta.

Tas naujas, sovietinis žmogus, dabar aiškėja, labai mėgsta saldumy- nus!

AP agentūra praneša, kad Kamerove, Sibiro mieste, įkurtas didelis saldumynų fabrikas. Bet fabrikas negali pateninti gamybinio grafiko, nes kiaušiniai, cukrus, sviestas, kondensuotas ple- nas, brangvyniai, mėsini- gai dingsta iš fabriko san- dėlių. Fabriko darbuoto- jai vagia.

Maskva nusiuntė "Pravdos" koresponden- tą, kuris tyrinėjo padėti, raportavo savo laikraš- čiui. Iš to raportu Kame- rovo saldumynų fabriko misterija tapo žinoma pa- sauliui. Net "Vilnis" ir "Laisvė" negalės paneig- ti "Pravdos" faktų, nes ži- nia gauta iš Maskvos.

mas "Linksmavakaris". Šio "Linksmavakario" tikslas ir yra surinkti lėšų, kad In- stitutas galėtų ir toliau veikti, paruošti lietuvių kal- bos mokytojus, laikraščių redaktorius, visuomenės vei- kėjus. Šis darbas iki šiolei sekasi. Studentai, Instituto absolventai, redaguoja laik- raščiuose jaunimo kampe- lius, dirbo Jaunimo Kongre- se, moko šeštadieninėse mokyklose, priklauso ateitinin- kų, skautų organizacijom, šoka tautinių šokių grupė- se, dainuoja choruose.

Šio "Linksmavakario" programą atliks Pedagogi- nio Lituanistikos Instituto studentai. Po programos bus šokiai, kuriems gros L. Bichnevičiaus orkestras.

Veiks bufetas, kuriuo rū- pinasi Čepaitienė ir jos pa- dėjėjos. Loteriją prižiūrės Kerelienė, o barą — A. Ke- relis. Stalus papuoš Plėnie- nė ir Spurgienė. Stalus pra- šoma, nedelsiant užsisakyti pas Narutienę, telef.: WA 5-9436.

Tėvelius, jų prietelius ir visuomenę maloniai kviečia- me gausiai atsilankyti ir su mumis smagiai praleisti va- karą. Tat iki pasimatymo linksmavakaryje!

Studentė

Hot Springs, Ark. 333 Ouachita Ave., Southern Hotel Apt. Miesto centre parduodamas 53 vienetų ho- telis, motelių stiliuje. Teisė laikyti restoraną ir alkoholi- nius gėrimus. Įmokėti \$80,000.00. Pardavimo prie- žastis savininko mirtis. Naudokitės aukščiausiu pa- jamų sezonu.

"La dolce vita sovietica"

-- Kaip apsaugoti žmo- nes nuo kėslių vogti? -- klausė korespondentas.

-- Mes iškabinome skelbimus "Nevok!", -- dėstė fabriko direkto- rius. -- Mes sukvietėme diskusines grupes. Sar- gai padidino budrumą, bet..."

Vagystė jau tapo gyve- nimo būdu. Pro fabriko vartus grįžta darbinin- kai iš darbo. Moterys įtartinau papilnėjo. Bius- to apimtis pritraukia sar- gų žvilgsnį. Sulaikytos darbininkės neša saldu- mynus ar saldumynų gami- nimo medžiagas, sa- vo per nelyg plačiuose biusthalteriuose. Sal- dainius atranda moterų šukuosenoje, intymiau- siose moterų figūros li- nijose!

Neatsilieka ir vyrai. Fabriko šoferiai svarų svarais išveža saldumy- nų gamybinio medžiagas radiatoriuose, po sėdynė- mis, specialiose dėžėse, įtaisytose auto mašinų kroviniuose. Benzino vie- toje eina madeira, ru- mas. Tepalai pakinta į sviestą, į marmeladą. Šo kolado plytelės išgabi- namos šiukšlių vietoje...

Sovietinis darbuotojas mėgsta saldumynus! Ka- da vieno fabriko skyriaus vedėjos kambaryje atra- do sandariai uždarytą sei- fą, buvo paaiškinta, kad seife laikomos patefono plokštelės. Seifas buvo atidarytas. Ten rado 32 šokolado gaminių dėžu- tes, 64 šokolado saldainių dėžutes, 22 svarų šo- kolado, saldainius, vadi- namus vietoje "Tuzik", 50 kiaušinių, kvapiųjų brangvynių, vartojamų saldainių skoniui ir aro- matui.

Fabriko šaltkalvis lai- kė savo darbo kambary- je šaldytuvą. Kada šalt- kalvis nesugebėjo paaiš- kinti, kodėl šaltkalvio darbe reikalingas šaldy- tuvas, buvo įsakytą pra- daryti šaldytuvo duris. Šaldytuve buvo 6 buteliai konjako, krūvos saldumy- nų, kibirėlis sviesto. Vi- sos gerybės paimtos nuo fabriko konvejerio.

Vagys, pasirodo, nė- ra baudžiami. "Pravdos" korespondentas skelbia, kad sugautas neapdairus vagis privalas "paaiškin- ti" eiliniame gamybinia- me susirinkime "iš kur" jis gavęs jo žinioje atra- tus produktus?

Šiuo atveju pagautas šaltkalvis atvirai pasa- kė: "Aš gavau tas gery- bes nelegaliai".

-- Tu atsakei teisin- gai, -- pritarė susirin- kimas. -- Tu esi atviras vyras ir atsakymas yra teisingas.

Šaltkalvį paliko dar- be.

DIRVOS NOVELĖS 1973 M. KONKURSAS

Rankraščius įteikti iki 1973 m. birželio 15 d.

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1973 metų birželio 15 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašo- mi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant pridėdama voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono nume- riu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažy- mēta: nelaimėjus — neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 500 dole- rių premija. Konkursą skelbėjas turi teisę premi- juotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Auto- rius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų au- toriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais nesikiama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

Ir ištikrųjų, ką galima vaginti, jeigu fabriko produktų vagystė yra to fabriko darbo sistema. Vagia visi.

La dolce vita sovieti- ca.

POSITIONS AVAILABLE LOCALLY
MACHINE REPAIR FOREMAN
(experienced in machine repair, 3-5 years)

MACHINE SHOP FOREMAN
(3-5 yrs. supervisory experience)
MACHINE SHOP FOREMAN
(3-5 yrs. experience, degree)

TOOL DESIGNER
(experience in design of jigs and fixtures)

PATTERN FOREMAN
(2 yrs. supervisory experience)

CLEANING ROOM FOREMAN
(experience in cleaning room practice)

FOUNDRY FOREMAN
(experience in foundry and supervision)

Steady employment and liberal fringe benefits

FOR APPOINTMENT CALL
294-0701 Ext. 350

DAYTON WALTHER
CORP.
(DAYTON DIVISION)

1366 Miami Chapel Rd.
Dayton, Ohio 45408

An Equal Opportunity Employer (96-7)

WANTED AT ONCE
1ST CLASS

DIE MAKERS

MUST BE EXPERIENCED IN
FOLDING CARTON INDUSTRY.

Excellent opportunity for right man
with growing medium size company.

Write to POST OFFICE BOX 58
FORT WAYNE, IND. 46801

OR CALL 219-743-0158

An Equal Opportunity Employer (7-9)

WANTED AT ONCE
JOURNEMEN

OR
1ST CLASS SKILLED

TOOLMAKERS

Must be able to set up work from
blue prints & close Tolerance.

Painesville area manufacturer. Must
be exp. in the manufacture of cutting
tool holders, good opportunity for
advancement. Good working condi-
tions, good wages, fringes. Call direct
to employer for interview.

216-946-3224
216-357-7595 (1-7)

MACHINE
OPERATORS
EXPERIENCED
Must be able to speak English
JACO PRODUCTS
3400 Hamilton Ave.
Cleveland, Ohio (5-11)

WANTED AT ONCE
JOURNEMAN
DIE MAKERS
ON PROGRESSIVE and SHEET
METAL DIES
Must be able read blue prints.
1ST & 2ND SHIFTS.
DEARBORN, MICH. LOCATION
Call 513-381-7500 ask for Mr. RAY (4-10)

SINGLE & DOUBLE
NEEDLE SEWING
MACHINE
OPERATORS.
Exp. on leather work.
Call 215 GA 5-1020 (3-7)

OWNER OPERATORS
Tandem Axle Dies, minimum 250 HP.
10 State authority, 62 per cent gross
revenue. Must pass DOT and ICC and
company regulations.
Apply
WOLVERINE TRUCKING CO.
18615 Dix
Melvindale, Mich.
313-386-3981 (4-6)

MILLWRIGHTS
Immediate opening for 3 Mill-
wrights with 5 years experi-
ence.

MUST HAVE PRIOR EXPERIENCE
ON POWER CONTROL, INDUSTRI-
AL MACHINE AND GENERAL FAC-
TORY MAINTENANCE. EXCELLENT
STARTING RATE AND COMPANY
PAID FRINGE BENEFITS. APPLY
EMPLOYMENT OFFICE.

E. F. HAUSERMAN
6551 Grant Ave.
Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer (4-6)

NAMŲ SARGAS

Reikalingas namams Nau-
jos parapijos rajone. Vyras
ir žmona. Gali būti pensi-
ninkas. Be vaikų ir naminių
gyvulių. 486-2030.

Viesėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų
ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI
ĮRENGTA, GERAI VĖŠINAMA IR YRA DIDELĖ
AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti
direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valan-
doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

LITERATŪROS VAKARAS

Šį šeštadienį, sausio 27 d. 7:30 val. vakare šv. Jurgio parapijos salėje įvyks **LITERATŪROS VAKARAS**.

Programoje dalyvauja:

Draugo premijos laureatas **A. Baronas** ir Clevelando jaunimas — moksleiviai ir studentai ateitininkai.

Po programos vaisės ir šokiai.

Mašinos bus saugomos policijos pareigūno.

Įėjimas: suaugusiems — \$2.50, jaunimui — \$1.50.

Laukiame ir kviečiame visus Clevelando ir apylinkių lietuvius — iki įdomaus pasimatymo šeštadienį!

VASARIO 16-OSIOS MINĖJIMAS CLEVELANDE

Minėjimas įvyks sekmadienį, š. m. vasario mėn. 11 d. 9:45 val. ryte vėliavų pakėlimas Naujos liet. parapijos aikštėje. 10 val. šv. Mišios Naujos liet. parapijos bažnyčioje. 10:30 val. šv. Mišios šv. Jurgio liet. parapijos bažnyčioje. Mišių metu giedos Čiurlionio Ansamblis.

Lietuvos gen. kons. A. Simutis

4 val. iškilmingas minėjimas Naujos liet. parapijos salėje. Pagrindinę kalbą pasakys Lietuvos generalinis konsulas New Yorke, Anicetas Simutis. Koncertinėje dalyje pasirodys Čiurlionio Ansamblio vadov. muziko Alfonso Mikulskio.

Clevelando studentai ir moksleiviai ateitininkai ruošiasi literatūros vakarui, kuris įvyks šį šeštadienį, sausio 27 d. šv. Jurgio lietuvų parapijos salėje. Nuotraukoje programos dalyviai.

Romo Plidžinsko nuotrauka

Minėjimo metu bus renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalams, kurios bus perduotos Amerikos Lietuvių Tarybai.

Visos organizacijos prašomos dalyvauti šv. Mišiose ir minėjime su vėliavomis ir visa Clevelando ir apylinkės lietuvių visuomenė kviečiama atsilankyti.

ALT Clevelando Skyriaus Valdyba

• Inž. Raimundas Kudukis, Clevelando miesto viešųjų įmonių direktorius, aktyvus respublikonų veikėjas, Illinois Lietuvių Respublikonų klubo išrinktas "Man of Year", šį šeštadienį, sausio 27 d. bus pagerbtas klubo rengiamame bankete Chicagoje.

• Anglų kalbos pamokos velti suaugusiems prasidės sausio 29 d. Clevelando mokyklose. Dėl smulkesnių informacijų telefonuokit į Adult Basic Education of the Cleveland Public School 229-9636 ir jums bus pasiūsta veltui programa.

KLAIPĖDOS SUKILIMO MINEJIMAS

Sausio 28 d., 4 val. šv. Jurgio parapijos salėje, šauliai ruošia 50 metų Klaipėdos sukilimo sukakties minėjimą. Paskaitą skaitys iš Detroito atvykęs LŠST CV sekretorius J. Švoba. Meninę dalį atliks Čiurlionio Ansamblio kanklių orkestras, vadovaujamas šaulės moterų sek. vadovės O. Mikulskienės su Čiurlionio Ansamblio soliste I. Gragaliūnaite. Šauliai nuširdžiai prašo clevelandiečius atsilankyti į minėjimą.

Albinas ir Genė Karsokai sausio 20 d. atšventė 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Dalyvavo apie 60 artimų draugų. Šalia sėdi šv. Jurgio lietuvų parapijos klebonas kun. B. Ivanauskas.

V. Bacevičiaus nuotrauka

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

SAUSIO 27 D. 7:30 v. vakaro Trečias Ateitininkų Jaunimo ruošiamas Literatūros Vakar. Programoje: Aloyzas Baronas ir jaunimo pasirodymai.

SAUSIO 28 D. Sekmadienį, 4 v.p.p. šv. Jurgio parapijos salėje, Klaipėdos sukilimo minėjimas. Ruošia šauliai.

VASARIO 4 D. sekmadienį, šv. Jurgio parapijos salėje bus rodomi du filmai: 12 Didžiųjų ir I septintąjį dešimtmetį. Rengia Ateities Klubas.

VASARIO 11 D. Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos rengiami pietūs.

VASARIO 11 D. Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimas. Rengia ALT skyrius.

VASARIO 18 D. ALT S-gos Clevelando skyriaus parengimas Europa Travel Service patalpoje.

KOVO 3 D. Čiurlionio Ansamblio rengiamas Užgavėnių šiu-pynys.

KOVO 4 D. DLK Birutės d-jos Clevelando skyriaus parengimas.

KOVO 17 D. Šeštadienį, Vysk. M. Valančiaus Lit. M-las Tėvų Komiteto kviečiamas Hamiltono dramos sambūris "Aukuras" sta to dramą "Audronę".

KOVO 18 D., sekmadienį, 3:00 v. p.p., Cuyahoga Community College, 2900 Community College Ave., Grandinėls koncertas.

KOVO 24 D. Kaziuko Mugė Naujos parapijos salėje.

BALANDŽIO 1 D. šv. Kazimiero lituanistinė mokykla paremti madų paroda.

BALANDŽIO 29 D. Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos tradicinis balsas.

GEGUŽĖS 5-6 D. Clevelando ateitininkų šeimos šventė.

Reikalinga moteris — kasininkė, mokanti lietuvių ir anglų kalbas. Kreiptis darbo valandomis ir viceprez. K. Šukį, Superior Savings and Loan Assn., 798 E. 185 St. Tel. 481-8552.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

ISNUOMOJAMI BUTAI

Naujosios parapijos rajone. Vieno ar dviejų miegamųjų butai. \$125 ir virš. Duodame baldus. Be vaikų ir naminių gyvulių. 486-0050. (3-7)

APARTMENS FOR RENT

Our Lady of Perpetual Help area. One and two bedroom apartments. \$125 and up. Will furnish. No children or pets. 486-0050. (91-7)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED FITTER—LAYOUT MEN FABRICATORS

Experienced, excellent fringe benefits, high hourly rate. East Side. Day shift.

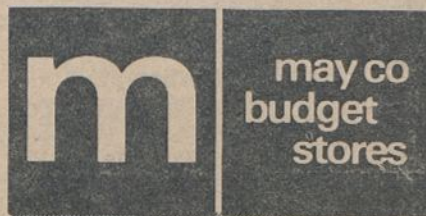
Apply in Person
NON — FERROUS
METALS

21721 Tungsten Rd.
Cleveland, Ohio (99-8)

Prie a. a. L. Kazėno kapo šeima ir giminės. Vidury B. Kazėnienė, duktė Saulė, sūnus Dainius. Toliau brolis Julius Kazėnas ir Z. Obelenis su šeimom. V. Bacevičiaus nuotrauka

Pirkite mieste ketvirtadienį 10 v. ryto iki 7 v. v. Visuose skyriuose iki 9:30 v. v. Mes duodame ir keičiame Eagle Stamps

Perukai nupiginti!
Žymių gamintojų perukai iš
Dynel ar Kanekalon

1.00

Budget Wigs
visose krautuvėse

• Dynel modacrylic
• Įvairių spalvų
• Šviesių atspalvių
• Blondinės
• Raudonplaukės
• Maišytų spalvų
• Rudi
• Pilkai ir platininiai

• Kanekalon modacrylic
• 6 stilių
• "Tapered" stilius
• "Shag" stilius
• "Long" stilius
• "Page Boy" stilius
• "Flip" stilius
• "Basic" stilius

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS INDELIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

BOSTON

NEOLITUANŲ ŠVENTĖ

Bostono Korp! Neo-Lituanian maloniai kviečia visus į Korp! metinę šventę ir Korp! 50 metų sukakties minėjimą vasario 3 d., šeštadienį, ALT S-gos Namuose, 484 East Fourth Street, South Bostone.

Dienotvarkė: 7:30 v. v. — Filisterių sueiga, valdybos pranešimas, padalinio valdomųjų organų rinkimai ir einamieji reikalai.

8:00 v. v. — Iškilminga sueiga — pagrindinis kalbėtojas dr. Jonas Balys iš Washington, D. C. Paskaitos tema: "Mūsų tautos kūrybingumas." Vaisės (BLYNAI).

Įžanga: \$5.00 porai, \$3.00 asmeniui, \$2.00 studentams. Bostono Padalinio Valdyba

ATITAISYMAS

A. A. Marijos Jansonienės nekrologe (Dirva Nr.

6), taisant korektūrą, antroje pastraipoje per klaidą buvo išmesta viena eilutė. Turėjo būti: "Lietuvoje kartu su savo vyru dr. Eduardu Jansonu buvo įvairių biznių savininkai".

KENOSHA

VASARIO 16 ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Kaip ir kasmet, Kenoshos ALTo skyrius rengia Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą š. m. vasario 4 d. danų salėje (Danish Brotherhood), 2206 — 63 St., pradžia 3 val. p. p. Minėjime pasakyti kalbą yra pažadėjęs atvykti iš Chicago Alto centro valdybos narys Rimantas Staniūnas.

Bus ir meninė programėlė: šoks tautinių šokių grupė "Riūnas", vadovaujamas St. Milašiaus ir dainuos jau daug kur žinomas Racines, Waukegano ir Kenoshos moterų sekstetas.

Iš visur lietuviai labai kviečiami dalyvauti.

Klaipėdos krašto vaduotojai-sukilėliai su svečiais po apdovanojimo šaulių žymeniu. Sėdi iš kairės: Stasys Šimoliūnas, Petras Bliudžius, kun. Alfonsas Babonas, gen. Jonas Černius, Juozas Augaitis ir Bronius Tatarūnas. Stovi: Kazys Spokauskas, Robertas Selenis, Stefa Kaunelienė, Rozyta Biliūnaitė, Regina Juškaitė, Vincas Tamošiūnas ir Alfonsas Žiedas. K. Sragausko nuotrauka

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

PAMINĖTA KLAIPĖDOS PRISIJUNGIMO SUKAKTIS

Klaipėdos Krašto prie Lietuvos prisijungimo 50 metų sukakties minėjimas pradėtas iš vakaro, sausio 13 d., 6 val. vakare šv. Petro parapijos bažnyčioje. Ta proga parapijos klebonas ir Stasio Butkaus šaulių kuopos kapelionas kun. Viktoras Kriščiunevičius atlaikė šv. Mišias.

Sekmadienį, sausio 14 d., 10:30 šv. Mišias atlaikė šv. Antano parapijos bažnyčioje parapijos klebonas ir jūrų šaulių "Švyturio" kuopos kapelionas kun. Kazimieras Simaitis. Savo pamokslė išskėlė Klaipėdos vertę Lietuvai ir jo prisijungimo aplinkybes. Mišių metu bažnyčioje dalyvavo organizacijos su vėliavomis: Amerikos, Lietuvos, L.K.K. Savanorių, Stasio Butkaus šaulių kuopos, Dariaus ir Girėno klubo, Jūrų šaulių "Švyturio" kuopos ir Ateitininkų. Gražus supuolimas — Klaipėdos atvadavime 1923 m. dalyvavo Marijampolės šaulių kuopa ir jos vadu tuo laiku buvo Stepas Darius. Šiandieną bažnyčioje matome Dariaus vėliavą.

12:30 Lietuvių Namuose įvyko Klaipėdos Krašto prisijungimo minėjimas. Minėjimo programą pravedė mokytoja "Šaulė Tremtyje" redaktorė ir Stasio Butkaus šaulių kuopos šaulė Stefa Kaunelienė. Minėjimas pradėtas Mažosios Lietuvos Himnu, kurį padeklamavo Taura Zarankaitė. Dievo Apvaizdos parapijos vikaras kun. Alfonsas Babonas sukalbėjo invokaciją. Atsistojimu ir tylos minute buvo pagerbti žuvę sukilime ir dėl Lietuvos laisvės.

Jauna šaulė Regina Juškaitė pristatė tris pasižymėjusius lietuviškoje veikloje jaunuolius Vilią Baskytę, Ireną Sventickaitę ir Robertą Selenį. Gen. Jonas Černius ir LŠST c.v. pirmininkas Vincas Tamošiūnas, asistuojant Reginei Juškaitėi ir Rožitei Biliūnaitėi, jų krūtines papuošė šaulių žymeniu.

Paskaitą apie Klaipėdos kraštą pavadinimu "Ąžuolėliai prie Nemuno" skaitė LŠST c.v. pirmininkas ir Klaipėdos sukilime dalyvavęs Vincas Tamošiūnas.

Po paskaitos Vytautas Ogilvis paskaitė iš A. Nevardausko knygos "Pajūriais, Pamariais", "Kūčių Vakaras". Donatas Bitleris, Edvardas Vasiliauskas ir Petras Vasiliauskas padeklamavo iš Mažosios Lietuvos rašytojų kūrybos.

Programos vedėja Stefa Kaunelienė pristatė septy-

nus Klaipėdos krašto atvadavime dalyvavusius savanorius — sukilėlius, trumpai apie kiekvieną papasakodama, kur jis tuo laiku buvo ir kaip atsidūrė sukilėlių eilėse.

Gen. Jonas Černius ir Vincas Tamošiūnas asistuojami Reginos Juškaitės ir Rožės Biliūnaitės, papuošė šaulių žymeniu šių Klaipėdos krašto sukilėlių krūtines: Juozo Augaičio, Petro Bliudžiaus, Kazio Spokausko, Stasio Šimoliūno, Broniaus Tatarūno, Vinco Tamošiūno ir Alfonso Žiedo.

Detroitas gali didžiuotis turėdamas net septynis Klaipėdos krašto sukilėlius savo mieste. Visi dar yra sveiki ir stiprūs vyrai.

Minėjimas užbaigtas Tautos Himnu. Vėliau antroje salėje sesių šaulių atsilankusiems į minėjimą, buvo suruoštos vaisės.

Minėjime dalyvavo virš 150, o vaisėse apie 100 žmonių.

Klaipėdos krašto prie Lietuvos minėjimą surengė: L. K.K. Savanoriai, Birutininkės, Ramovėnai ir šauliai.

"VARPO" KONCERTAS

Toronto Lietuvių Choro "Varpas" koncertas jau čia pat. Jis įvyks vasario 4 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Mercy Kolegijos — McAuley auditorijoje, 8200 West Outer Drive — prie Southfield greitkelio.

Bilietai jau platinami ir galima įsigyti prie visų trijų lietuvių parapijų ir pas LB Detroito apylinkės valdybos narius.

Lituanistinių mokyklų mokiniai ir priešmokyklinis jaunimas bus įleidžiamas veltui. Studentai moka pusę kainos.

Detroito ir apylinkių lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti koncerte ir tuo pamerinti Lietuvių Bendruomenės veiklą. Be to parodykime svečiams torontiešiams, kad mes jų laukiame ir jų koncertai mums labai reikalingi.

lyvauti koncerte ir tuo pamerinti Lietuvių Bendruomenės veiklą. Be to parodykime svečiams torontiešiams, kad mes jų laukiame ir jų koncertai mums labai reikalingi.

STUDENTŲ KULTŪRINIS SAVAITGALIS

Detroito lietuvių studentų kultūrinis savaitgalis sausio 13 ir 14 d. praėjo dideliu pasisekimu ir į jį atsilankė daug svečių.

Šeštadienį Lietuvių Namuose turėjome jaunų dainininkų iš Chicago koncertą. Jį atidarė Lietuvių Studentų Sąjungos Detroito skyriaus pirmininkas Robertas Selenis, savo žodyje pasakydamas:

Vladas Selenis atidaro jaunųjų dailininkų parodą. Juostą laiko Daiva Astašaitė ir Irena Sventickaitė.

K. Sragausko nuotrauka

— Praėjusiais metais studentai tokiu kultūriniu savaitgaliu pradėjo jaunimo metus. Šiais metais šiuo kultūrinio savaitgalio metu juos užbaigia. Užbaigia tik metus, tačiau jaunimo metai tęsis ir toliau. Jie tęsis, kol lietuviško jaunimo mes turėsime. Prieš pusanturą metų atsikūrė Detroito studentų sąjunga. Ir šią dieną jos nariai yra visur kviečiami ir dalyvauja beveik visose lietuviškose organizacijose. Džiaugiuose jaunuais Chicago solistais, kurie nepatingėjo ir iš di-

paveikslas "Nakties Sargas", Algio Skrebutėno paveikslas "Baletas" ir Karolės Veselkaitės "Trobos miške".

Gausus buvo ir fotografijų skyrius. Fotografijas turėjo išstatę: Algis Astašaitis (jauniausias iš visų dalyvaujantis šioje parodoje), D. Velevičius ir Juozas Vaičiūnas studijuojas fotografiją ir jo išstatytos fotografijos buvo patraukiančios.

Visi atvykusieji į parodą buvo vaišinami skanumynais ir kavute.

A. Grinius

1972 metų gruodžio mėn. 19 dieną, 8 val. vakaro atsiskyrė su šiuo pasauliu

A + A

STEFA STANEIKAITĖ,

velionies prof. Adalberto Staneikos šesuo, gyvenusį Europoje. Velionė buvo Lietuvos Pasiuntinybės Romoje tarnautoja, vėliau buvo tarnautoja Lietuvos Pasiuntinybėje Stockholme iki Lietuvos Nepriklausomybės nustojimo.

Pamaldos už velionę bus atnašaujamos š. m. vasario mėn. 25 dieną šv. Andriejaus Bažnyčioje, Philadelphiajoje.

Draugams ir pažįstamiems su liūdesiu praneša

Dr. Marija Staneikienė ir Sūnus

Mielam vyrui ir brangiam tėveliui

JONUI SAKALUI

mirus, velionies žmonai KAZIMIERAI

ir sūnui dr. ROMUALDUI su šeima,

gilią užuojautą reiškia

Bronius, Eglė, Rūta ir Jonukas

A r a i

A. A.

LEONUI KAZĖNUI

mirus, jo šeimai ir jo broliui JULIUI KAZĖNUI bei visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Nepaliaujamos Pagalbos šv. Mergelės Parapijos Choras ir R. Brazaitienė

Mielam draugui

LEONUI KAZĖNUI

mirus, jo žmonai BRONEI, dukrai SAULUTEI, sūnui DAINIUI ir broliui JULIUI KAZĖNUI su šeima reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdimę

A. E. Bliumentaliai
R. H. Tatarūnai

Teksas Ričardaitis, Vytautas Nakas, Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis Detroito studentų kūrybiniame savaitgalyje išpildė meninę programą. K. Sragausko nuotrauka